

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/2204. számú

törvényjavaslat

az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai, másrészről az Örmény Köztársaság közötti Partnerségi és Együtműködési Megállapodás, valamint az ahhoz csatolt jegyzőkönyvek kihirdetéséről

**Előadó: Dr. Martonyi János
külgügyminiszter**

Budapest, 2011. január

2011. évi ... törvény

az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai, másrészről az Örmény Köztársaság közötti Partnerségi és Együttműködési Megállapodás, valamint az ahhoz csatolt jegyzőkönyvek kihirdetéséről

(A Megállapodás 1999. július 1-én lépett nemzetközi jogi szempontból hatályba.)

(Az 1. Jegyzőkönyv 2005. március 1-én lépett nemzetközi jogi szempontból hatályba.)

(A 2. Jegyzőkönyv 2008. június 1-én lépett nemzetközi jogi szempontból hatályba.)

1. § Az Országgyűlés az Európai Közösségek és tagállamai, és másrészről az Örmény Köztársaság közötti partnerség létrehozásáról szóló partnerségi és együttműködési megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) e törvénnyel kihirdeti.

2. § A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

PARTNERSÉGI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai, és másrészről az Örmény Köztársaság közötti partnerség létrehozásáról

A BELGA KIRÁLYSÁG,

A DÁN KIRÁLYSÁG,

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,

A SPANYOL KIRÁLYSÁG,

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,

ÍRORSZÁG,

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,

A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,

A HOLLAND KIRÁLYSÁG,

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,

A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,

A FINN KÖZTÁRSASÁG,

A SVÉD KIRÁLYSÁG,

NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA,

az Európai Közösséget létrehozó szerződés, az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés Szerződő Felei,

a továbbiakban: a tagállamok, valamint

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG, AZ EURÓPAI SZÉN- ÉS ACÉLKÖZÖSSÉG ÉS AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉG, a továbbiakban: a Közösség, egyrészről, és

AZ ÖRMÉNY KÖZTÁRSASÁG, másrészről,

FIGYELEMBE VÉVE a Közösség, annak tagállamai és az Örmény Köztársaság közötti kapcsolatokat, valamint az általuk közösnek tekintett értékeket,

FELISMERVE, hogy a Közösség és az Örmény Köztársaság erősíteni kívánják e kapcsolatokat, továbbá partnerséget és együttműködést kívánnak létrehozni, amely megerősítené és bővítené a múltban, különösen az Európai Gazdasági Közösség, az Európai Atomenergia-közösség és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között a

kereskedelemről, valamint a kereskedelmi és gazdasági együttműködésről szóló, 1989. december 18-án aláírt megállapodás által létesített kapcsolatokat,

FIGYELEMBE VÉVE a Közösség és tagállamai, valamint az Örmény Köztársaság elkötelezettségét aziránt, hogy megerősítsék azon politikai és gazdasági szabadságokat, amelyek a partnerség valódi alapját képezik,

FIGYELEMBE VÉVE a Felek elkötelezettségét aziránt, hogy előmozdítsák a nemzetközi békét és biztonságot, valamint a viták békés rendezését, és hogy e célból az Egyesült Nemzetek és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) keretében együttműködjenek,

FIGYELEMBE VÉVE a Közösség és tagállamai, valamint az Örmény Köztársaság szilárd elkötelezettségét az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet (EBEÉ) záróokmányában, a madridi és a bécsi utólagos találkozó záróokmányaiban, a gazdasági együttműködésről szóló bonni EBEÉ-értekezletnek, a Párizsi Charta egy Új Európáért című okmányában és az EBEÉ 1992. évi,

A változás kihívásai című helsinki okmányában, továbbá az EBESZ egyéb alapvető okmányaiban szereplő valamennyi elv és rendelkezés teljes végrehajtása iránt,

FELISMERVE ebben az összefüggésben, hogy az Örmény Köztársaság függetlenségének, szuverenitásának és területi sérthetlenségének támogatása hozzá fog járulni az európai béke és stabilitás megőrzéséhez,

MEGGYŐZŐDVE a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartásának különösen nagy jelentőségéről, különösen a kisebbségekhez tartozó személyek jogai tekintetében, a szabad és demokratikus választásokon alapuló többpártrendszer és a piacgazdaság létrehozását célzó gazdasági liberalizáció fontosságáról,

ABBAN A HITBEN, hogy e partnerségi és együttműködési megállapodás teljes körű végrehajtása az Örmény Köztársaság politikai, gazdasági és jogi reformok folytatásától és megvalósításától, valamint az együttműködéshez szükséges feltételek bevezetésétől függ, és ugyanakkor hozzá is járul ezekhez, különösen az EBEÉ bonni értekezletének következtetéseit figyelembe véve,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy az e megállapodás hatálya alá tartozó területeken bátorítsák a szomszédos országokkal való regionális együttműködés folyamatát, és ezáltal előmozdítsák a régió jólétét és stabilitását és különösen a Kaukázuson túli régió Független Államai és más szomszédos államok közötti együttműködés és kölcsönös bizalom elősegítését célzó kezdeményezéseket,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy rendszeres politikai párbeszédet hozzanak létre és alakítsanak ki a kölcsönös érdeklődésre számot tartó, kétoldalú, regionális és nemzetközi ügyekben,

FELISMERVE ÉS TÁMOGATVA az Örmény Köztársaság azon kívánságát, hogy szoros együttműködést alakítson ki az európai intézményekkel,

FIGYELEMBE VÉVE az örmény befektetések támogatásának szükségességét, beleértve az energetikai ágazatot, és ebben az összefüggésben a Közösség és tagállamai által az energetikai termékek kivitele tekintetében a méltányos tranzitfeltételeknek tulajdonított jelentőséget; megerősítve a Közösség és tagállamai, valamint az Örmény Köztársaság elkötelezettségét az Európai Energiacharta, valamint az Energiacharta Szerződés, továbbá az energiahatékonyságról és a kapcsolódó környezeti szempontokról szóló Energiacharta Jegyzőkönyv teljes végrehajtása iránt,

FIGYELEMME arra, hogy a Közösség hajlandó szükség szerint gazdasági együttműködést és technikai segítségnyújtást biztosítani,

SZEM ELŐTT TARTVA azt, hogy e megállapodás előnyben részesíti az Örmény Köztársaság és az európai és a szomszédos régiók szélesebb együttműködési területe közötti fokozatos közeledést, valamint a nyitott nemzetközi rendszerbe való fokozatos beépülését,

FIGYELEMBE VÉVE a Felek elkötelezettségét a kereskedelemnek a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szabályaival összhangban történő liberalizálása iránt,
ANNAK TUDATÁBAN, hogy javítani kell az üzleti tevékenységet és a befektetést érintő feltételeket, és az olyan területek feltételeit, mint a társaságok létrehozása, a munkaügy, a szolgáltatások nyújtása és a tőkemozgás,
ÜDVÖZÖLVE ÉS FELISMERVE az Örmény Köztársaság azon törekvéseinek fontosságát, amelyek az állami kereskedelmi ország központilag irányított gazdaságát piacgazdasággá kívánják átalakítani,
MEGGYŐZŐDVE arról, hogy e megállapodás új légkört teremt a Felek közötti gazdasági kapcsolatok, és különösen a kereskedelem és befektetés fejlődése számára, amelyek elengedhetetlenek a gazdasági szerkezetváltáshoz és a technológiai korszerűsítéshez,
AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy szoros együttműködést hozzanak létre a környezetvédelem területén, szem előtt tartva a Felek között e téren fennálló kölcsönös függőséget,
FELISMERVE, hogy az illegális bevándorlás megelőzésére és csökkentésére irányuló együttműködés e megállapodás egyik elsődleges célkitűzését képezi,
AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy kulturális együttműködést hozzanak létre és javítsák az információáramlást,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

1. cikk

Egyrészt a Közösség és tagállamai, másrészt az Örmény Köztársaság között partnerség jön létre. E partnerség célkitűzései a következők:

- megfelelő keret biztosítása a Felek közötti politikai párbeszédhez, amely lehetőséget nyújt politikai kapcsolatok továbbfejlesztésére,
- az Örmény Köztársaság azon törekvéseinek támogatása, amelyek demokráciájának megszilárdítására és gazdaságának fejlesztésére, valamint a piacgazdaságra való áttérés befejezésére irányulnak,
- a Felek közötti kereskedelmi, befektetési és a harmonikus gazdasági kapcsolatok előmozdítása, és ezáltal a fenntartható gazdasági fejlődésük elősegítése,
- a jogalkotási, gazdasági, szociális, pénzügyi, nem katonai tudományos, technológiai és kulturális együttműködés alapjainak megeremtése.

**I. CÍM
ÁLTALÁNOS ELVEK**

2. cikk

A demokrácia, a nemzetközi jog és az emberi jogok tiszteletben tartása, különösen az Egyesült Nemzetek Alapokmányában, a Helsinkai Záróokmányban és a Párizsi Charta egy Új Európáért című okmányban meghatározottak szerint, valamint a piacgazdaság elvei, beleértve az EBEÉ bonni értekezletének okmányaiban megfogalmazottakat, a Felek bel- és külpolitikájának, valamint a partnerség és e megállapodás lényeges alkotóelemeit képezik.

3. cikk

A Felek úgy ítélik meg, hogy jövőbeli jólétük és stabilitásuk szempontjából elengedhetetlen, hogy az újonnan függetlenné vált államok, amelyek az Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének (a továbbiakban: Független Államok) megszűnésekor alakultak ki, a Helsinkai

Záróokmány és a nemzetközi jog elveivel összhangban, valamint a jó szomszédi kapcsolatok szellemében együttműködést tartsanak fenn és alakítsanak ki maguk között; és a Felek mindent megtesznek e folyamat előmozdítása érdekében.

4. cikk

A Felek adott esetben felülvizsgálják a változó örmény viszonyokat, különösen a gazdasági feltételek és a piacorientált gazdasági reformok megvalósítása tekintetében. Az Együttműködési Tanács ajánlásokat tehet a Feleknek e megállapodás bármely részének az e körülményekre figyelemmel történő továbbfejlesztése tekintetében.

II. CÍM POLITIKAI PÁRBESZÉD

5. cikk

A Felek egymás között rendszeres politikai párbeszédet alakítanak ki, amelyet fejleszteni és bővíteni szándékoznak. E párbeszéd kíséri és szilárdítja meg a Közösség és az Örmény Köztársaság közötti közeledést, támogatja az országban végbemenő politikai és gazdasági változásokat, és hozzájárul az együttműködés új formáinak létrehozásához. A politikai párbeszéd:

- erősíteni fogja az Örmény Köztársaság, valamint a Közösség és tagállamai, és így a demokratikus nemzetek közösségének egésze közötti kapcsolatokat. Az e megállapodás révén elért gazdasági közeledés intenzívebb politikai kapcsolatokat fog eredményezni,
- a kölcsönös érdeklődésre számot tartó nemzetközi kérdések tekintetében el fog vezetni az álláspontok fokozatos közeledéséhez, és így növelni fogja a régió belül a biztonságot és a stabilitást, valamint elő fogja mozdítani a Kaukázuson túli terület Független Államainak jövőbeli fejlődését,
- arra irányul, hogy a Felek törekedjenek az együttműködésre az európai stabilitás és biztonság megerősítéséhez, a demokrácia elveinek betartásához, valamint az emberi jogok tiszteletben tartásához és elősegítéséhez kapcsolódó ügyekben, különösen a kisebbségekhez tartozó személyek tekintetében, és szükség esetén tartsanak konzultációt a vonatkozó ügyekben. E párbeszédre regionális szinten kerülhet sor azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a regionális konfliktusok és feszültségek megoldásához.

6. cikk

A miniszteri szintű politikai párbeszédre, a 78. cikkben létrehozott Együttműködési Tanácsban kerül sor, egyéb esetekben pedig kölcsönös megegyezéssel.

7. cikk

A Felek a politikai párbeszéd egyéb eljárásait és mechanizmusait is bevezetik, különösen a következő formákban:

- rendszeres megbeszélések a magas beosztású tisztviselők szintjén, egyrészt a Közösség és tagállamainak képviselői, másrészt az Örmény Köztársaság képviselői között,
- a Felek közötti diplomáciai csatornák teljes kihasználása, beleértve a megfelelő kapcsolatfelvételt kétoldalú és többoldalú szinten, mint például az Egyesült Nemzetek és az EBESZ találkozási keretében, és másutt,

– minden egyéb eszköz, beleértve a szakértői megbeszélések lehetőségét, amelyek hozzájárulhatnak e párbeszéd megszilárdításához és fejlesztéséhez.

8. cikk

A politikai párbeszédre parlamenti szinten a 83. cikkben létrehozott Parlamenti Együtműködési Bizottság keretében kerül sor.

III. CÍM ÁRUFORGALOM

9. cikk

(1) A Felek egymás számára minden területen a legnagyobb kedvezmény elvét biztosítják a következők tekintetében:

- behozatali és kiviteli vámok és díjak, beleértve az ilyen vámok és díjak beszedésének módszerét,
- a vámkezeléshez, az árutovábbításhoz, a raktárakhoz és az átrakodáshoz kapcsolódó rendelkezések,
- a behozott árukra közvetlenül vagy közvetetten kivetett adók és bármilyen egyéb belső díjak,
- fizetési módok és a fizetések átutalása,
- az áruk belföldi piacon való értékesítéséhez, megvásárlásához, szállításához, forgalmazásához és felhasználásához kapcsolódó szabályok.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni a következőkre:

- a) a vámunió vagy szabadkereskedelmi terület létrehozása céljából, illetve ilyen unió vagy terület létrejötte alapján adott kedvezmények;
- b) a WTO szabályokkal összhangban bizonyos országoknak, illetve egyéb nemzetközi megállapodások alapján a fejlődő országoknak adott kedvezmények;
- c) a határforgalom megkönnyítése érdekében a szomszédos országoknak adott kedvezmények.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezéseit egy átmeneti időszak alatt, amely az Örmény Köztársaságnak a WTO-hoz való csatlakozásakor, de legkésőbb 1998. december 31-én jár le, nem kell alkalmazni az I. mellékletben meghatározott azon kedvezményekre, amelyeket az Örmény Köztársaság a Szovjetunió megszűnésekor keletkezett más államoknak nyújt.

10. cikk

(1) A Felek megállapodnak abban, hogy a szabad árutovábbítás elve e megállapodás célkitűzései elérésének elengedhetetlen feltételét képezi. Ebben a vonatkozásban mindkét Fél biztosítja a másik Fél vámterületéről származó, illetve a másik Fél vámterületére irányuló, a területén áthaladó áruk korlátlan továbbítását.

(2) A két Fél között a GATT V. cikkének (2), (3), (4) és (5) bekezdésében leírt szabályokat kell alkalmazni.

(3) Az e cikkben foglalt szabályok nem sértik a Felek közötti megállapodás alapján meghatározott ágazatokra, így például különösen a szállításra vagy egyes termékekre vonatkozó különleges szabályokat.

11. cikk

Ezen túlmenően az áruk ideiglenes behozatalára vonatkozó, mindkét Felet kötelező nemzetközi egyezményekből eredő jogok és kötelezettségek sérelme nélkül, mindkét Fél mentességet biztosít a másik Félnek az e kérdésről szóló egyéb, a Félre nézve kötelező nemzetközi egyezményben kikötött esetekben és eljárásoknak megfelelően, jogszabályaival összhangban ideiglenesen beléptetett áruk behozatali díjai és vámjai alól. Ennek során figyelembe veszik azokat a feltételeket, amelyek mellett a szóban forgó egyezményből eredő kötelezettségeket a kérdéses Fél elfogadta.

12. cikk

(1) Az Örmény Köztársaságból származó áruk – e megállapodás 14., 17. és 18. cikke rendelkezéseinek sérelme nélkül – mennyiségi korlátozások nélkül hozhatók be a Közösségbe.

(2) A Közösségből származó áruk – e megállapodás 14. cikke rendelkezéseinek sérelme nélkül – minden fajta mennyiségi korlátozás és azonos hatású intézkedés nélkül hozhatók be az Örmény Köztársaságba.

13. cikk

A Felek közötti áruforgalomban a piaci árak érvényesülnek.

14. cikk

(1) Amennyiben az egyik Fél területére olyan növelt mennyiségben vagy olyan feltételek mellett hoznak be valamely terméket, amely a hasonló vagy közvetlenül versenyző termékek belföldi termelőinek kárt okoz, vagy fennáll ennek veszélye, a Közösség vagy az Örmény Köztársaság, amelyikük az érintett, a következő eljárásokkal és feltételekkel összhangban megteheti a megfelelő intézkedéseket.

(2) A Közösség vagy az Örmény Köztársaság, az esettől függően – mielőtt intézkedéseket tenne, vagy a (4) bekezdés hatálya alá eső esetekben az intézkedéseket követően a lehető leghamarabb – biztosítja az Együttműködési Tanács számára az összes vonatkozó tájékoztatást, azzal a céllal, hogy a XI. címben meghatározottak szerint mindkét Fél számára elfogadható megoldást találjanak.

(3) Ha a Feleknek a konzultációk eredményeképpen nem sikerül az Együttműködési Tanácshoz történő betérjesztést követően 30 napon belül megállapodásra jutniuk a helyzet megoldását célzó lépésekben, úgy az a Fél, amely konzultációt kért, a kár megelőzéséhez vagy orvoslásához szükséges mértékben és időtartamon át szabadon korlátozhatja az érintett termékek behozatalát, vagy más megfelelő intézkedéseket alkalmazhat.

(4) Kritikus körülmények között, amennyiben a késelem nehezen helyrehozható károkat okozna, a Felek a konzultációk előtt is meghozhatják intézkedéseiket, azzal a feltétellel, hogy e lépés megtételét követően azonnal konzultációt ajánlanak fel.

(5) A Felek az e cikk szerinti intézkedések megválasztása során elsőbbséget biztosítanak azon intézkedéseknek, amelyek a legkisebb zavart okozzák e megállapodás céljainak elérésében.

(6) E cikk egyetlen rendelkezése sem sérti és semmilyen módon nem érinti a Felek valamelyike által a GATT VI. cikkével, a GATT VI. cikkének végrehajtásáról szóló megállapodással, a GATT VI., XVI. és XXIII. cikkének értelmezéséről és alkalmazásáról szóló megállapodással vagy kapcsolódó belső jogszabállyal összhangban hozott dömpingellenes vagy kiegyenlítő intézkedéseket.

15. cikk

A Felek vállalják, hogy amint a körülmények lehetővé teszik – beleértve az Örmény Köztársaság WTO-hoz való csatlakozásából eredő helyzetet – megvitatják e megállapodás áruforgalmi rendelkezéseinek továbbfejlesztését. Az Együttműködési Tanács ajánlásokat tehet a Feleknek az ilyen továbbfejlesztések tekintetében, amelyeket elfogadásuk esetén a Felek közötti megállapodás útján, saját eljárásaiknak megfelelően léptethetnek hatályba.

16. cikk

E megállapodás nem zárja ki a behozatalra, kivitelre vagy tranzitárukra vonatkozó olyan tilalmakat és korlátozásokat, amelyeket a közérkölc, a közrend, a közbiztonság, az emberek, állatok és növények egészségének és életének védelme, a természeti erőforrások védelme, a művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelme, a szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdon védelme indokol, sem az aranyra és ezüstre vonatkozó szabályokat. Ezek a tilalmak és korlátozások azonban nem lehetnek önkényes megkülönböztetés vagy a Felek közötti kereskedelem rejtett korlátozásának eszközei.

17. cikk

E címet nem kell alkalmazni a Kombinált Nómenklatúra 50–63. árucsoportjaiba tartozó textiltermékek kereskedelmére. E termékek kereskedelmét külön megállapodás szabályozza, amelyet 1996. január 18-én parafáltak és ideiglenesen 1996. január 1-je óta alkalmaznak.

18. cikk

(1) Az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés hatálya alá tartozó termékek kereskedelmére a 12. cikk kivételével e cím rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Egy szén- és acéllal kapcsolatos ügyekkel foglalkozó kapcsolattartó csoportot hoznak létre, amely egyrészt a Közösség, másrészt az Örmény Köztársaság képviselőiből áll. A kapcsolattartó csoport rendszeresen információt cserél a Felek érdeklődésére számot tartó, szén- és acéllal kapcsolatos ügyekben.

19. cikk

A nukleáris anyagok kereskedelmét az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéssel összhangban fogják folytatni. Ha szükséges, a nukleáris anyagok kereskedelme az Európai Atomenergia-közösség és az Örmény Köztársaság között megkötendő külön megállapodás rendelkezéseinek tárgyát fogja képezni.

IV. CÍM
AZ ÜZLETI VÁLLALKOZÁSOKAT ÉS A BEFEKTETÉST ÉRINTŐ
RENDELKEZÉSEK
I. FEJEZET
MUNKAÜGYI FELTÉTELEK

20. cikk

(1) A Közösség és a tagállamok az egyes tagállamok vonatkozó törvényeire, feltételeire és eljárásaira figyelemmel törekednek annak biztosítására, hogy a valamely tagállam területén jogszerűen foglalkoztatott örmény állampolgárokat olyan bánásmódban részesítsék, amely a munkafeltételek, a javadalmazás és az elbocsátás tekintetében a saját állampolgárokkal összehasonlítva mentes az állampolgárságon alapuló megkülönböztetéstől.

(2) Az Örmény Köztársaság az Örmény Köztársaságban hatályos törvényekre, feltételekre és eljárásokra figyelemmel biztosítja, hogy a tagállamok az Örmény Köztársaság területén jogszerűen foglalkoztatott állampolgárait olyan bánásmódban részesítsék, amely a munkafeltételek, a javadalmazás és az elbocsátás tekintetében a saját állampolgárokkal összehasonlítva mentes az állampolgárságon alapuló megkülönböztetéstől.

21. cikk

Az Együttműködési Tanács megvizsgálja, hogyan javíthatók az üzletemberek munkafeltételei a Felek nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban, beleértve az EBEÉ bonni értekezletének okmányában rögzített vállalásokat.

22. cikk

Az Együttműködési Tanács ajánlásokat tesz a 20. és a 21. cikk végrehajtására.

II. FEJEZET
A TÁRSASÁGOK LETELEPEDÉSÉT ÉS MŰKÖDÉSÉT ÉRINTŐ
FELTÉTELEK

23. cikk

(1) A Közösség és tagállamai az örmény társaságoknak a 25. cikk d) pontjában meghatározott letelepedése tekintetében legalább olyan kedvező elbánást biztosítanak, mint amilyenben más harmadik országokat részesítenek.

(2) A Közösség és tagállamai, a IV. mellékletben felsorolt fenntartások sérelme nélkül, az örmény társaságok területükön letelepedett leányvállalatainak a működésük tekintetében legalább olyan kedvező elbánást biztosítanak, mint amilyenben a közösségi társaságokat részesítik.

(3) A Közösség és tagállamai az örmény társaságok területükön letelepedett fióktelepeinek működése tekintetében legalább olyan kedvező elbánást biztosítanak, mint amilyenben harmadik országok társaságainak fióktelepeit részesítik.

(4) Az Örmény Köztársaság a közösségi társaságoknak a 25. cikk d) pontjában meghatározott letelepedése tekintetében legalább olyan kedvező elbánást biztosít, mint amilyenben az örmény társaságok, vagy – amennyiben ez utóbbi a kedvezőbb – a harmadik országbeli társaságok részesülnek, és működésük tekintetében a közösségi társaságoknak az Örmény Köztársaság területén letelepedett leányvállalatait és fióktelepeit legalább olyan kedvező elbánásban részesíti, mint saját vállalatait és fióktelepeit, vagy, amennyiben ez utóbbi a kedvezőbb, harmadik felek társaságait és fióktelepeit.

24. cikk

(1) A 23. cikk rendelkezéseit, a 97. cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül, nem kell alkalmazni a légi közlekedésre, a belvízi közlekedésre és a tengeri szállításra.

(2) Az alábbiakban feltüntetett olyan tevékenységek tekintetében azonban, amelyeket hajózási ügynökségek végeznek és nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatások nyújtására irányulnak, ideértve azon intermodális szállítási műveleteket, amelyek során az út egy részét tengeren teszik meg, mindkét Fél megengedi a másik Fél társaságainak, hogy területén leányvállalatok vagy fióktelepek formájában kereskedelmi jelenléttel rendelkezzenek, a letelepedés és a működés tekintetében legalább olyan kedvező feltételek mellett, mint amelyet a Fél saját társaságainak vagy – ha ez utóbbiak kedvezőbbek – valamely harmadik ország társaságai leányvállalatainak vagy fióktelepeinek biztosít, az egyes Felek jogszabályaival és szabályozásával összhangban.

(3) Az ilyen tevékenységek különösen a következők:

- a) tengeri szállítási és kapcsolódó szolgáltatások piacra vitele és értékesítése az ügyfelekkel való közvetlen kapcsolat útján, az árajánlattól a számlázásig, függetlenül attól, hogy e szolgáltatásokat maga a szolgáltató, vagy olyan szolgáltatók működtetik vagy kínálják fel, amelyekkel a szolgáltatás eladója tartós üzleti megegyezést kötött;
- b) bármely szállítási és kapcsolódó szolgáltatás megvásárlása és felhasználása saját számlára vagy ügyfelek számára (és az ügyfeleknek történő viszonteladás), beleértve a belső közlekedési szolgáltatásokat bármely olyan közlekedési móddal, különösen belvízi utakon, közúton és vasúton, amely az integrált szolgáltatás nyújtásához szükséges;
- c) dokumentáció készítése a fuvarokmányok, vámokmányok, valamint a szállított áruk származására és jellegére vonatkozó egyéb okmányok tekintetében;
- d) üzleti információk biztosítása bármilyen eszközzel, beleértve a számítógépes információs rendszereket és az elektronikus adatcserét (figyelemmel a távközlés tekintetében fennálló, megkülönböztetéstől mentes korlátozásokra);
- e) üzleti megegyezés létrehozása helyben letelepedett hajózási ügynökséggel, beleértve a társaság tőkéjében való részesedést és a helyben toborzott személyzet kinevezését (vagy külföldi személyzet esetében figyelemmel e megállapodás vonatkozó rendelkezéseire);
- f) eljárás a társaságok nevében, többek között a hajó kikötésének megszervezésében vagy a rakományok átvételében, ha szükséges.

25. cikk

E megállapodás alkalmazásában:

- a) „közösségi társaság”, illetve „örmény társaság”: olyan társaság, amelyet valamely tagállam, illetve az Örmény Köztársaság törvényeivel összhangban hoztak létre, és amelynek a létesítő okirat szerinti székhelye vagy központi ügyvezetése, illetve gazdasági tevékenységének székhelye a Közösség, illetve az Örmény Köztársaság területén található. Ha azonban a

valamely tagállam, illetve az Örmény Köztársaság törvényeivel összhangban létrehozott társaságnak csak a létesítő okirat szerinti székhelye található a Közösség, illetve az Örmény Köztársaság területén, a társaságot akkor tekintik közösségi, illetve örmény társaságnak, ha működése során tényleges és folyamatos kapcsolatban áll valamely tagállam, illetve az Örmény Köztársaság gazdaságával;

b) valamely társaság „leányvállalata”: az előbbi által ténylegesen ellenőrzött vállalat;

c) valamely társaság „fióktelepe”: az üzleti tevékenység folytatásának jogi személyiséggel nem rendelkező helye, amely tartósan jelenik meg, például egy anyavállalat kiterjesztéseként, irányítással és az ahhoz szükséges anyagi eszközökkel rendelkezik, hogy üzleti tárgyalásokat folytasson harmadik felekkel oly módon, hogy ez utóbbiaknak – noha annak ismeretében, hogy szükség esetén az anyavállalattal lépnek jogi kapcsolatba, amelynek a központi irodája külföldön található – nem az anyavállalattal kell közvetlenül tárgyalnia, hanem a kiterjesztésként üzemelő üzleti helyszínen köthet ügyleteket;

d) „letelepedés”: az a) pontban említett közösségi vagy örmény társaságoknak azon joga, hogy az Örmény Köztársaságban, illetve a Közösségben leányvállalatok vagy fióktelepek létesítésén keresztül gazdasági tevékenységet kezdjenek el;

e) „működés”: gazdasági tevékenységek folytatása;

f) „gazdasági tevékenységek”: ipari, kereskedelmi és szakmai jellegű tevékenységek.

A nemzetközi tengeri szállítás tekintetében, beleértve az intermodális szállítási műveleteket, amelyek során az út egy részét tengeren teszik meg, a tagállamoknak vagy az Örmény Köztársaság a Közösségen, illetve az Örmény Köztársaságon kívül letelepedett állampolgárai, valamint a Közösségen vagy az Örmény Köztársaságon kívül letelepedett és a tagállamok állampolgárai, illetve az örmény állampolgárok által ellenőrzött hajózási társaságok szintén kedvezményezettjei e fejezet és a III. fejezet rendelkezéseinek, ha hajóikat a szóban forgó tagállamban, illetve az Örmény Köztársaságban a vonatkozó jogszabályokkal összhangban tartják nyilván.

26. cikk

(1) E megállapodás egyéb rendelkezései ellenére, az egyik Felet sem akadályozza meg abban, hogy prudenciális okokból intézkedéseket hozzon a befektetők, a betétesek, a biztosítottak és az olyan személyek védelme érdekében, amelyeknek valamely pénzügyi szolgáltató letéteményesi kötelezettséggel tartozik, vagy annak érdekében, hogy biztosítsa a pénzügyi rendszer sértetlenségét és stabilitását. Amennyiben az ilyen intézkedések nem egyeztethetők össze e megállapodás rendelkezéseivel, nem használhatók fel a Fél e megállapodás szerinti kötelezettségeinek elkerülésére.

(2) E megállapodás egy része sem értelmezhető úgy, hogy az előírná a Feleknek egyedi vevők ügyeivel vagy elszámolásaival összefüggő, illetve a közigazgatási intézmények birtokában lévő bizalmas vagy védett információk kiszolgáltatását.

(3) E megállapodás alkalmazásában a „pénzügyi szolgáltatások” a III. mellékletben leírt tevékenységeket jelentik.

27. cikk

E megállapodás rendelkezései nem sértik bármely olyan intézkedésnek a Felek valamelyike által történő alkalmazását, amelyre annak megelőzése érdekében van szükség, hogy e megállapodás rendelkezésein keresztül megkerüljék valamely Félnek azon intézkedéseit, amelyekkel harmadik országok bejutását szabályozza a saját piacára.

28. cikk

(1) Az Örmény Köztársaság, illetve a Közösség területén letelepedett közösségi, illetve örmény társaságnak e cím I. fejezetének rendelkezései ellenére jogában áll az, hogy a letelepedés szerinti befogadó országban érvényes jogszabályokkal összhangban az Örmény Köztársaságban, illetve a Közösség területén olyan alkalmazottakat foglalkoztasson, akár leányvállalatai, akár fióktelepei révén, akik valamely közösségi tagállam, illetve az Örmény Köztársaság állampolgárai, azzal a feltétellel, hogy az ilyen alkalmazottak a (2) bekezdésben meghatározott kulcsfontosságú személyzet tagjai, és hogy kizárólag a társaságok vagy fióktelepek alkalmazásában állnak. Az ilyen alkalmazottak tartózkodási és munkavállalási engedélyei csak az ilyen foglalkoztatás időtartamára vonatkoznak.

(2) Az előbb említett társaságok, a továbbiakban: szervezetek, kulcsfontosságú személyzetét a következő kategóriák közül a c) pontban meghatározott „társaságon belül áthelyezett személyek” képezik, feltéve, hogy a szervezet jogi személy, és az érintett személyek legalább az áthelyezést közvetlenül megelőző évben annak alkalmazásában álltak, vagy üzlettársak voltak benne (a többségi részvényesek kivételével):

a) a szervezetben vezető beosztást betöltő személyek, akik elsődlegesen a létesítmény vezetését látják el, és akik elsősorban a társaság igazgatósága vagy részvényesei, illetve az ennek megfelelő személyek általános felügyelete vagy irányítása alatt állnak, és munkájuk a következőkre terjed ki:

- a létesítmény vagy a létesítmény egyik szervezeti egységének vagy részlegének a vezetése,
- felügyeleti, szakmai vagy vezető szerepet betöltő más alkalmazottak munkájának felügyelete és ellenőrzése,
- személyes hatáskör gyakorlása alkalmazottak felvétele és elbocsátása, a felvételre és elbocsátásra tett ajánlások és egyéb személyzeti intézkedések tekintetében;

b) a szervezetben dolgozó olyan személyek, akik a létesítmény működtetéséhez, kutatási felszereléséhez, technikáihoz vagy vezetéséhez elengedhetetlen, nem mindennapi tudás birtokában vannak. Az ilyen tudás értékelése a létesítményre jellemző tudáson kívül tükrözheti a speciális technikai tudást igénylő munka vagy szakma típusához kapcsolódó magas szintű képzettséget, beleértve az engedélyhez kötött szakmához való tartozást;

c) „társaságon belül áthelyezett személy”: olyan természetes személy, aki valamely Fél területén lévő szervezetben dolgozik, és akit a másik Fél területén folytatott gazdasági tevékenységekkel összefüggésben oda ideiglenesen áthelyeznek; az érintett szervezet székhelyének valamely Fél területén kell lennie, és az áthelyezésnek e szervezet olyan létesítményére (fióktelep, leányvállalat) kell irányulnia, amely ténylegesen hasonló gazdasági tevékenységeket folytat a másik Fél területén.

29. cikk

(1) A Felek mindent elkövetnek annak érdekében, hogy elkerüljék az olyan intézkedések vagy lépések megtételét, amelyek egymás társaságai számára az e megállapodás aláírásának napján fennálló helyzethez képest korlátozottabbá tennék a letelepedés és a működés feltételeit.

(2) E cikk rendelkezései nem érintik a 37. cikk rendelkezéseit: a 37. cikk hatálya alá tartozó eseteket minden más rendelkezés kizárásával kizárólag a szóban forgó cikk rendelkezései szabályozzák.

(3) A partnerség és az együttműködés szellemében, és a 43. cikk fényében, az Örmény Köztársaság kormánya tájékoztatja a Közösséget az olyan új jogszabályok előterjesztésének vagy új rendelkezések elfogadásának szándékáról, amelyek a közösségi társaságok örmény leányvállalatai vagy fióktelepei számára a letelepedési vagy működési feltételeket az e megállapodás aláírásának napján fennálló helyzethez képest korlátozottabbá tennék. A Közösség felkérheti az Örmény Köztársaságot, hogy közölje az ilyen jogszabályok vagy rendelkezések tervezetét, és folytasson konzultációt e tervezetekről.

(4) Amennyiben az Örmény Köztársaságban bevezetett új jogszabály vagy rendelkezés következtében a közösségi társaságok örmény leányvállalatai vagy fióktelepei számára a letelepedési vagy működési feltételek az e megállapodás aláírásának napján fennálló helyzethez képest korlátozottabbá válnak, az ilyen jogszabály vagy rendelkezés a vonatkozó törvény hatálybalépésének időpontjában az Örmény Köztársaságban már letelepedett leányvállalatokra és fióktelepekre a vonatkozó törvény hatálybalépését követően három éven át nem alkalmazandó.

III. FEJEZET

HATÁROKON ÁTNYÚLÓ SZOLGÁLTATÁSNYÚJTÁS A KÖZÖSSÉG ÉS AZ ÖRMÉNY KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTT

30. cikk

(1) A Felek e fejezet rendelkezéseivel összhangban vállalják, hogy megteszik a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy a Felek szolgáltatási ágazatainak fejlődését szem előtt tartva fokozatosan engedélyezzék a szolgáltatások nyújtását olyan közösségi vagy örmény társaságok részéről, amelyek más Félnek a területén letelepedettek, mint amelyben a szolgáltatás által megcélzott személy.

(2) Az Együttműködési Tanács ajánlást tesz az (1) bekezdés végrehajtására.

31. cikk

A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy piacorientált szolgáltatási ágazatot alakítsanak ki az Örmény Köztársaságban.

32. cikk

(1) A Felek vállalják, hogy kereskedelmi alapon, hatékonyan alkalmazzák a nemzetközi hajózási piachoz és forgalomhoz való korlátlan hozzáférés elvét:

a) az előbbi rendelkezés nem érinti a vonalhajózási konferenciák magatartási kódexéről szóló ENSZ-egyezményből eredő azon jogokat és kötelezettségeket, amelyek az e megállapodásban részes Felek egyikére vagy másikára vonatkoznak. Vonalhajózási konferenciához nem tartozó szállítók szabadon versenyezhetnek vonalhajózási konferenciához tartozó szállítókkal, ha betartják a tisztességes kereskedelmi verseny szabályait;

b) a Felek megerősítik elkötelezettségüket a szabad versenykörnyezet iránt, amely a száraz és folyékony ömlesztett áruk kereskedelmének elengedhetetlen tényezője.

(2) Az (1) bekezdés elveinek alkalmazása során a Felek:

- a) e megállapodás hatálybalépésétől kezdve nem alkalmazzák a közösségi tagállamok és a volt Szovjetunió közötti kétoldalú megállapodások rakománymegosztásra vonatkozó rendelkezéseit;
- b) nem vezetnek be rakománymegosztásra vonatkozó záradékokat a harmadik országokkal kötendő jövőbeli kétoldalú megállapodásokban, kivéve olyan kivételes körülmények esetén, amennyiben az e megállapodásban részes egyik vagy másik Fél vonalhajózási társaságainak máskülönben nem lenne tényleges lehetőségük arra, hogy az érintett harmadik országból érkező és oda irányuló kereskedelmi forgalomban részt vegyenek;
- c) a száraz és folyékony ömlesztett áruk kereskedelméről szóló jövőbeli kétoldalú megállapodásokban megtiltják a rakománymegosztásra vonatkozó megegyezéseket;
- d) e megállapodás hatálybalépésével eltörölnek minden olyan egyoldalú intézkedést, igazgatási, technikai és egyéb akadályt, amely a nemzetközi tengeri szállításban korlátozó vagy megkülönböztető hatást fejthetne ki a szolgáltatások szabad nyújtására.

(3) Többek között a nemzetközi forgalom számára nyitott kikötőkhöz való hozzáférés, a kikötők infrastruktúrájának és kiegészítő hajózási szolgáltatásainak igénybevétele, a kapcsolódó díjak és költségek alkalmazása, a vámlétesítmények használata, valamint a kirakodási és berakodási kikötőhelyek és létesítmények kijelölése tekintetében mindkét Fél legalább olyan kedvező elbánásban részesíti a másik Fél állampolgárai vagy társaságai által üzemeltetett hajókat, mint a Fél saját hajóit.

(4) A Közösség, illetve az Örmény Köztársaság nemzetközi tengeri szállítási szolgáltatásokat nyújtó állampolgárai és társaságai szabadon nyújthatnak nemzetközi tengeri-folyami szolgáltatásokat az Örmény Köztársaság, illetve a Közösség belvízi útjain.

33. cikk

A Felek közötti szállítás összehangolt fejlesztésének biztosítását szem előtt tartva, amelyet a Felek kereskedelmi szükségleteikhez igazítanak, a kölcsönös piaci hozzáférés feltételei, valamint a közúti, vasúti és belvízi utakon történő, továbbá az esetleges légitörlekedési szolgáltatásnyújtás feltételei adott esetben külön megállapodásokban szabályozhatók, amelyet a Felek e megállapodás hatálybalépését követően tárgyalnak meg.

IV. FEJEZET ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

34. cikk

(1) E cím rendelkezéseit a közrenddel összefüggő, közbiztonsági és közegészségügyi korlátozásokra figyelemmel kell alkalmazni.

(2) E cím rendelkezéseit nem kell alkalmazni azon tevékenységekre, amelyek valamely Fél területén hivatali hatáskör, akár alkalmi, gyakorlásával függenek össze.

35. cikk

E cím alkalmazásában e megállapodás egy része sem akadályozza meg a Feleket abban, hogy a belépés és tartózkodás, a munkavállalás, a munkafeltételek és a természetes személyek letelepedése és a szolgáltatásnyújtás tekintetében törvényeiket és rendeleteiket alkalmazzák, azzal a feltétellel, hogy ennek során nem alkalmazzák ezeket oly módon, amely az e

megállapodás valamely rendelkezésének feltételei alapján bármely Felet megillető előnyöket semmissé tenné vagy csökkentené. A fenti rendelkezés nem érinti a 34. cikk alkalmazását.

36. cikk

Azon társaságok, amelyek örmény társaságok és közösségi társaságok közös ellenőrzése alatt és kizárólagos tulajdonában vannak, szintén a II., III. és IV. fejezet rendelkezéseinek kedvezményezettjei közé tartoznak.

37. cikk

Az egyik Fél által az e megállapodás alapján a másik Félnek biztosított bánásmód, a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény (GATS) hatálya alá tartozó ágazatok vagy intézkedések tekintetében a GATS vonatkozó kötelezettségeinek hatálybalépését egy hónappal megelőző naptól kezdve, semmilyen esetben nem lehet kedvezőbb, mint az ilyen előbbi Fél által a GATS rendelkezései alapján az egyes szolgáltatási ágazatok, alágazatok és szolgáltatásnyújtási módok tekintetében biztosított bánásmód.

38. cikk

A II., III. és IV. fejezet alkalmazásában nem veszik figyelembe a Közösség, annak tagállamai és az Örmény Köztársaság által, a GATS V. cikkének elveivel összhangban, gazdasági integrációs megállapodásokban vállalt kötelezettségek alapján biztosított bánásmódot.

39. cikk

(1) Az e cím rendelkezéseivel összhangban biztosított legnagyobb kedvezmény elvét nem kell alkalmazni azon adókedvezményekre, amelyeket a Felek a kettős adóztatás elkerülését szolgáló megállapodások vagy egyéb adóegyezmények alapján nyújtanak, vagy a jövőben nyújtani fognak.

(2) E cím egy része sem értelmezhető úgy, hogy megakadályozná azt, hogy a Felek a kettős adóztatás elkerülését szolgáló megállapodások és más adóegyezmények vagy a belföldi adójogszabályok adórendelkezései alapján olyan intézkedéseket fogadjanak el vagy érvényesítsenek, amelyek az adókikerülés vagy adókijátszás megelőzésére irányulnak

(3) E cím egy része sem értelmezhető úgy, hogy megakadályozná a tagállamokat vagy az Örmény Köztársaságot abban, hogy megkülönböztetést tegyen adójogszabályai vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazása során olyan adófizetők között, amelyek, különösen lakóhelyük tekintetében, nincsenek azonos helyzetben.

40. cikk

A 28. cikk sérelme nélkül, a II., III. és a IV. fejezet egy rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy feljogosítaná:

– a tagállamok, illetve az Örmény Köztársaság állampolgárait arra, hogy bármilyen minőségben belépjenek az Örmény Köztársaság, illetve a Közösség területére és ott tartózkodjanak, különösen valamely társaság részvényeseként vagy tulajdonostársaként, vezetőjeként vagy alkalmazottjaként, illetve szolgáltatások nyújtójaként vagy kedvezményezettjeként,

- az örmény társaságok közösségi leányvállalatait vagy fióktelepeit arra, hogy a Közösség területén az Örmény Köztársaság állampolgárait alkalmazzák vagy foglalkoztassák,
- a közösségi társaságok örmény leányvállalatait vagy fióktelepeit arra, hogy az Örmény Köztársaság területén a tagállamok állampolgárait alkalmazzák vagy foglalkoztassák,
- az örmény társaságokat vagy örmény társaságok közösségi leányvállalatait vagy fióktelepeit arra, hogy ideiglenes munkaszerződés alapján örmény személyeket biztosítsanak abból a célból, hogy más személyek számára és ellenőrzése alatt működjenek,
- a közösségi társaságokat és a közösségi társaságok örmény leányvállalatait vagy fióktelepeit arra, hogy ideiglenes munkaszerződés alapján olyan munkavállalókat biztosítsanak, akik a tagállamok állampolgárai.

V. FEJEZET FOLYÓ FIZETÉSEK ÉS TŐKE

41. cikk

(1) A Felek vállalják, hogy szabadon átváltható valutában engedélyezik a Közösségben és az Örmény Köztársaságban honos személyek közötti, az áruforgalommal, valamint a szolgáltatások és személyek mozgásával összefüggő, e megállapodás rendelkezéseivel összhangban teljesített folyó fizetéseket.

(2) A tőkemozgások mérlegének ügyletei tekintetében e megállapodás hatálybalépésétől a fogadó ország törvényeivel összhangban alapított társaságokba irányuló közvetlen befektetésekhez és a II. fejezet rendelkezéseivel összhangban végzett befektetésekhez, valamint e befektetések és a belőlük származó esetleges nyereség felszámolásához vagy hazatelepítéséhez kapcsolódó szabad tőkemozgást biztosítani kell.

(3) E megállapodás hatálybalépésétől kezdve, a (2) bekezdés vagy az (5) bekezdés sérelme nélkül nem vezetnek be újabb devizakorlátozásokat a Közösségben és az Örmény Köztársaságban honos személyek közötti tőkemozgásra és a hozzá kapcsolódó folyó fizetésekre vonatkozóan, és a meglévő szabályok nem válnak korlátozóbbakká.

(4) A Felek konzultációt folytatnak egymással abból a célból, hogy e megállapodás célkitűzéseinek előmozdítása érdekében megkönnyítsék a Közösség és az Örmény Köztársaság között a (2) bekezdésben említettektől eltérő, más tőkeformák mozgását.

(5) Hivatkozva e cikk rendelkezéseire, amíg nem vezetnek be az örmény valutának a Nemzetközi Valutaalap (IMF) alapokmánya VIII. cikke értelmében vett teljes konvertibilitását, az Örmény Köztársaság kivételes körülmények között devizakorlátozásokat alkalmazhat rövid és hosszú lejáratú hitelek nyújtásával és felvételével összefüggésben, amennyiben az ilyen hitelek nyújtása esetén az Örmény Köztársaság számára ilyen korlátozásokat írnak elő és amennyiben e korlátozásokat az Örmény Köztársaság jogállása az IMF-ben megengedi. Az Örmény Köztársaság e korlátozásokat megkülönböztetéstől mentesen alkalmazza. Alkalmazásuk a lehető legkisebb mértékben zavarja e megállapodást. Az Örmény Köztársaság az ilyen intézkedések bevezetéséről és azok változásairól tájékoztatja az Együttműködési Tanácsot.

(6) Az (1) és a (2) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben kivételes körülmények között a Közösség és az Örmény Köztársaság közötti tőkemozgás súlyos nehézségeket okoz a Közösségben, illetve az Örmény Köztársaságban az árfolyam-politika vagy a monetáris

politika működtetésében, vagy fennáll ennek a veszélye, úgy a Közösség, illetve az Örmény Köztársaság legfeljebb hat hónapon át védintézkedéseket hozhat a Közösség és az Örmény Köztársaság közötti tőke mozgás tekintetében, ha az ilyen intézkedések feltétlenül szükségesek.

VI. FEJEZET A SZELLEMI, IPARI ÉS KERESKEDELMI TULAJDON OLTALMA

42. cikk

(1) E cikk és a II. melléklet rendelkezései alapján az Örmény Köztársaság folytatja a szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdonjogok oltalmának fejlesztését annak érdekében, hogy e megállapodás hatálybalépését követő ötödik év végére a Közösségben fennálló oltalmi szinthez hasonló szintű oltalmat biztosítson, beleértve az ilyen jogok érvényesítésének hatékony eszközeit.

(2) Az Örmény Köztársaság e megállapodás hatálybalépését követő ötödik év végére csatlakozik a szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdonjogokról szóló, a II. melléklet (1) bekezdésében említett többoldalú egyezményekhez, amelyekben a tagállamok részesek, vagy amelyeket a tagállamok az ezen egyezményekben foglalt vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően ténylegesen alkalmaznak.

V. CÍM JOGALKOTÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS

43. cikk

(1) A Felek kijelentik, hogy az Örmény Köztársaság és a Közösség közötti gazdasági kapcsolatok megerősítésének fontos feltételét képezi az Örmény Köztársaság meglévő és jövőbeli jogszabályainak a Közösség jogszabályaihoz való közelítése. Az Örmény Köztársaság törekszik annak biztosítására, hogy jogszabályai fokozatosan összeegyeztethetőkkel váljanak a Közösség jogszabályaival.

(2) A jogszabályok közelítése különösen a következő területekre terjed ki: társasági befektetéseket szabályozó törvények és rendeletek, vámjog, társasági jog, bankjog, társasági számvitel és adók, szellemi tulajdon, munkavállalók munkahelyi védelme, pénzügyi szolgáltatások, versenyszabályok, közbeszerzés, emberek, állatok és növények egészségének és életének védelme, környezetvédelem, fogyasztóvédelem, közvetett adózás, műszaki szabályok és szabványok, nukleáris törvények és rendeletek, valamint szállítás.

(3) A Közösség ezen intézkedések végrehajtásához technikai segítséget nyújt az Örmény Köztársaságnak, amely többek között a következőket ölelheti fel:

- szakértők cseréje,
- korai tájékoztatás biztosítása, különösen a vonatkozó jogszabályokról,
- szemináriumok szervezése,
- képzési tevékenységek,
- támogatás a vonatkozó ágazatok közösségi jogszabályainak lefordításához.

(4) A Felek megállapodnak abban, hogy megvizsgálják annak lehetőségét, hogy versenytörvényeiket a közöttük folyó kereskedelmet érintő esetekben összehangolt módon alkalmazzák.

VI. CÍM GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

44. cikk

(1) A Közösség és az Örmény Köztársaság gazdasági együttműködést hoz létre, amely az Örmény Köztársaság gazdasági reformjához, valamint fellendüléséhez és fenntartható fejlődéséhez való hozzájárulásra irányul. Ezen együttműködés mindkét Fél javára erősíti a fennálló gazdasági kapcsolatokat.

(2) Politikai és egyéb intézkedéseket fognak kialakítani a gazdasági és társadalmi reform, valamint az örmény gazdasági és kereskedelmi rendszerek átalakítása érdekében, amelyeket a fenntarthatóság és a kiegyensúlyozott társadalmi fejlődés követelményei fognak vezérelni; teljes mértékben figyelembe véve a környezeti szempontokat is.

(3) E cél érdekében az együttműködés különösen a gazdasági és társadalmi fejlődés, az emberi erőforrás-fejlesztés, a vállalkozások támogatása (ezen belül a privatizáció, a befektetések fejlesztése és védelme, kis és középvállalatok), bányászat és nyersanyagok, a tudomány és technológia, a mezőgazdaság és az élelmiszeripar, az energetika, a szállítás, az idegenforgalom, a távközlés, a pénzügyi szolgáltatások, a pénzmosás elleni harc, a kereskedelem, vámügy, statisztikai együttműködés, információ és kommunikáció, környezetvédelem, és a regionális együttműködés területeire összpontosít.

(4) A régió harmonikus fejlődését szem előtt tartva, különös figyelmet szentelnek az olyan intézkedéseknek, amelyek alkalmasak arra, hogy elősegítsék az együttműködést a Kaukázuson túli régió Független Államai között és a szomszédos államokkal.

(5) Az e megállapodásban meghatározott gazdasági együttműködést és az együttműködés más formáit adott esetben a Közösség technikai segítségnyújtással támogathatja, figyelembe véve a Közösség által a Független Államokban nyújtott technikai segítségre vonatkozó tanácsi rendeletet, az Örmény Köztársaságnak nyújtott közösségi technikai segítséggel kapcsolatos indikatív programban vállalt prioritásokat, valamint a kialakított koordinációs és végrehajtási eljárásokat.

45. cikk

Együttműködés az áruforgalom és szolgáltatások kereskedelme területén

A Felek együttműködésük során biztosítják azt, hogy az Örmény Köztársaság nemzetközi kereskedelme a WTO szabályaival összhangban bonyolódjon. Ez az együttműködés a kereskedelem megkönnyítése szempontjából közvetlenül fontos kérdésekre terjed ki, amelyek a következők:

- kereskedelmi és kereskedelemmel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó politika megfogalmazása, beleértve a fizetéseket és az elszámolási mechanizmusokat,
- a vonatkozó jogszabályok tervezetének elkészítése,
- segítség az Örmény Köztársaság WTO-hoz való esetleges csatlakozásának előkészítésében.

46. cikk

Ipari együttműködés

(1) Az együttműködés különösen a következők előmozdítását célozza:

- üzleti kapcsolatok fejlesztése mindkét oldal gazdasági szereplői között,
- a Közösség részvétele az Örmény Köztársaság erőfeszítéseiben, amelyek iparának átalakítására és technológiai fejlesztésére irányulnak,
- az irányítás javítása,
- megfelelő kereskedelmi szabályok és gyakorlatok kialakítása,
- környezetvédelem.

(2) E cikk rendelkezései nem érintik a vállalkozásokra vonatkozó közösségi versenyszabályok végrehajtását.

47. cikk

Beruhásfejlesztés és -védelem

(1) Az együttműködés a Közösség és a tagállamok vonatkozó hatásköreit és illetékességeit szem előtt tartva arra irányul, hogy kedvező légkört teremtsen a belföldi és külföldi magánbefektetések számára, különösen a beruhásvédelem, a tőke-transzfer és a befektetési lehetőségekre vonatkozó információcsere jobb feltételei révén.

(2) Az együttműködés céljai különösen a következők:

- adott esetben beruhásfejlesztési és -védelmi megállapodások megkötése az Örmény Köztársaság és a tagállamok között,
- adott esetben megállapodások megkötése az Örmény Köztársaság és a tagállamok között a kettős adóztatás elkerüléséről,
- kedvező körülmények megteremtése, amelyek bátorítják az örmény gazdaságba történő külföldi befektetéseket,
- stabil és megfelelő üzleti jog és üzleti feltételek kialakítása, valamint információcsere a befektetések területén a törvényekről, a rendeletekről és a közigazgatási gyakorlatokról,
- információcsere a befektetési lehetőségekről többek között kereskedelmi vásárok, kiállítások, kereskedelmi hetek és egyéb események formájában.

48. cikk

Közbeszerzés

A Felek együttműködnek azon feltételek kialakításában, amelyek lehetővé teszik az árukra és szolgáltatásokra vonatkozó szerződések nyílt és versenytárgyaláson alapuló odaítélését, különösen ajánlati felhívások révén.

49. cikk

Együttműködés a szabványok és a megfelelőségértékelés területén

(1) A Felek közötti együttműködés előmozdítja a minőség terén követett, a nemzetközi megállapodásoknak megfelelő feltételekhez, elvekhez és iránymutatásokhoz való felzárkózást. A szükséges intézkedések megkönnyítik a megfelelőségértékelés területén a kölcsönös elismerés irányába tett előrelépést, valamint az örmény termékek minőségének javítását.

- (2) E célból a Felek arra törekszenek, hogy olyan technikai segítségnyújtási projektek keretében működjenek együtt, amelyek:
- előmozdítják a megfelelő együttműködést az e területekre szakosodott szervezetekkel és intézményekkel,
  - előmozdítják a közösségi technikai szabályok alkalmazását, valamint az európai szabványok és megfelelőségértékelési eljárások használatát,
  - lehetővé teszik a minőségirányítás területén a tapasztalatok és a technikai információk cseréjét.

50. cikk

Bányászat és nyersanyagok

(1) A Felek arra törekednek, hogy növeljék a bányászatra és nyersanyagokra irányuló befektetést és kereskedelmet.

(2) Az együttműködést különösen a következő területekre összpontosítják:

- információcsere a bányászati és a nemvasfém ágazat kilátásairól,
- az együttműködés jogi keretrendszerének kialakítása,
- kereskedelmi kérdések,
- környezeti jogszabályok elfogadása és végrehajtása,
- képzés,
- biztonság a bányászatban.

51. cikk

Tudományos és műszaki együttműködés

(1) A Felek a kölcsönös előnyök alapján támogatják az együttműködést a nem katonai kutatás és technológiai fejlesztés (KTF) területén, figyelemmel a rendelkezésre álló erőforrásokra, a programjaikhoz való megfelelő hozzáférésre, valamint a szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdonjogok hatékony védelmének megfelelő szintjére.

(2) A tudományos és technológiai együttműködés a következőket öleli fel:

- tudományos és műszaki információcsere,
- közös KTF-tevékenység,
- képzési tevékenységek és mobilitási programok a KTF-fel foglalkozó tudósok, kutatók és szakemberek számára mindkét oldalon.

Amennyiben az együttműködés oktatást és/vagy képzést magában foglaló tevékenységek formáját ölti, az 52. cikk rendelkezéseivel összhangban kell azokat végrehajtani. A Felek kölcsönös megállapodás alapján a tudományos és technológiai együttműködés más formáit is kialakíthatják. Az együttműködési tevékenységek során külön figyelmet kell fordítani az olyan tudósok, mérnökök, kutatók és műszaki szakemberek más területen történő foglalkoztatására, akik tömegpusztító fegyverek kutatásával és/vagy előállításával foglalkoznak vagy foglalkoztak.

(3) Az e cikk hatálya alá eső együttműködést az egyes Felek által elfogadott eljárásoknak megfelelően megtárgyalt és megkötött külön megegyezések alapján valósítják meg, amelyek többek között a szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdonjogokra vonatkozó különleges rendelkezéseket is rögzítenek.

52. cikk

Oktatás és szakképzés

(1) A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy mind a közszférában, mind a magánszférában növeljék az általános oktatás és a szakképzettség szintjét az Örmény Köztársaságban.

(2) Az együttműködést különösen a következő területekre összpontosítják:

- az örmény felsőoktatási és szakképzési rendszerek korszerűsítése, beleértve a felsőoktatási létesítmények és a felsőoktatási diplomák akkreditálási rendszerét,
- a köz- és a magánszektorbeli vezetők és köztisztviselők szakképzése a meghatározásra kerülő prioritási területeken,
- együttműködés az oktatási intézmények, illetve az oktatási intézmények és cégek között,
- a tanárok, felsőfokú képesítéssel rendelkezők, adminisztrátorok, fiatal tudósok és kutatók, valamint a fiatalok mobilitása,
- az európai tanulmányok terén folytatott oktatás támogatása a megfelelő intézményekben,
- közösségi nyelvek oktatása,
- konferenciatolmácsok posztgraduális képzése,
- újságírók szakképzése,
- oktatók szakképzése.

(3) Az egyik Fél lehetséges részvétele a másik Fél oktatási és szakképzési programjaiban a Felek vonatkozó eljárásaival összhangban vitatható meg, továbbá, adott esetben, intézményi kereteket és együttműködési terveket fognak létrehozni, amelyek az Örmény Köztársaságnak a közösségi TEMPUS-programban való részvételére épülnek.

53. cikk

Mezőgazdaság és az agráripari ágazat

Az együttműködés célja e területen a mezőgazdaság reformja, az örmény mezőgazdaság, az agráripari és a szolgáltatási ágazat korszerűsítése, privatizálása és átalakítása, belföldi és külföldi piacok kialakítása az örmény termékek számára olyan feltételek mellett, amelyek biztosítják a környezet védelmét, figyelembe véve az élelmiszerellátás biztonsága javításának szükségességét, valamint az agrár- és élelmiszeripar, továbbá a mezőgazdasági termékek feldolgozásának és forgalmazásának fejlesztése. A Felek arra is törekednek, hogy az ipari és mezőgazdasági élelmiszertermékek tekintetében fokozatosan közelítsék az örmény szabványokat a közösségi technikai szabályokhoz, beleértve az egészségügyi és növényegészségügyi szabványokat.

54. cikk

Energia

(1) Az együttműködésre a piactgazdaság és az Európai Energiacharta alapelvei keretében kerül sor, szem előtt tartva az Energiacharta Szerződést, valamint az energiahatékonyságról és a kapcsolódó környezeti szempontokról szóló Energiacharta Jegyzőkönyvet, amelynek háttéréül az európai energiapiacok fokozatos integrációja szolgál.

(2) Az együttműködés többek között a következő területekre terjed ki:

- az energetikai politika megfogalmazása és továbbfejlesztése,

- az energetikai ágazat irányításának és szabályozásának javítása a piacgazdasággal összhangban,
- az energiaellátás, ezen belül az ellátás biztonságának gazdaságos és környezetileg elfogadható módon történő javítása,
- az energiatakarékosság és a hatékony energiafelhasználás előmozdítása, valamint az energiahatékonyságról és a kapcsolódó környezeti szempontokról szóló Energiacharta Jegyzőkönyv végrehajtása,
- az energetikai infrastruktúra korszerűsítése,
- az ellátás és a végfelhasználás területén az energetikai technológiák javítása minden fajta energiatípus esetében,
- irányítói és műszaki szakképzés az energetikai szektorban,
- energetikai anyagok és termékek szállítása és továbbítása,
- az energiakereskedelem fokozásához és a befektetések ösztönzéséhez szükséges intézményi, jogi, adózási és egyéb feltételek megteremtése,
- vízenergia és más megújuló energiaforrások fejlesztése.

(3) A Felek kicserélik egymással az energetikai ágazatba történő befektetésekre vonatkozó információkat, különösen az olaj- és gázvezetékek, valamint az egyéb energiatermék-szállítóeszközök építése és felújítása tekintetében. A Felek együttműködnek annak érdekében, hogy az energetikai ágazatba történő befektetések tekintetében a lehető leghatékonyabban végrehajtsák a IV. cím és a 47. cikk rendelkezéseit.

55. cikk **Környezet**

(1) Az Európai Energiachartát és az 1993. évi luzerni értekezlet nyilatkozatát szem előtt tartva, figyelembe véve továbbá az Energiacharta Szerződést és különösen annak 19. cikkét, valamint az energiahatékonyságról és a kapcsolódó környezeti szempontokról szóló Energiacharta Jegyzőkönyvet, a Felek továbbfejlesztik és erősítik együttműködésüket a környezet és az emberi egészség területén.

(2) Az együttműködés célja a környezet romlása elleni küzdelem, és különösen a következők:

- a szennyezettségi szintek hatékony felügyelete és a környezet értékelése; információs rendszer a környezet állapotáról,
- a helyi, a regionális és az országhatáron átterjedő levegő- és vízszennyezés leküzdése,
- az ökológiai egyensúly helyreállítása,
- a fenntartható, hatékony és környezetileg hatékony energiatermelés és -felhasználás,
- az ipari létesítmények biztonsága,
- a vegyi anyagok osztályozása és biztonságos kezelése,
- a vízminőség,
- a hulladékcsökkentés, az újrafelhasználás és a biztonságos ártalmatlanítás, a Bázeli Egyezmény végrehajtása,
- a mezőgazdaság környezeti hatása, talajerózió és kémiai szennyezés,
- az erdők védelme,
- a biodiverzitás megőrzése, a védett területek és a biológiai erőforrások fenntartható felhasználása és kezelése,
- a területrendezés, ezen belül az építőipar és a városfejlesztés,
- a gazdasági és a fiskális eszközök felhasználása,
- a globális éghajlatváltozás,
- a környezeti nevelés és a tudatosság,

- a radioaktivitás által érintett övezetek rehabilitációjával kapcsolatos technikai segítségnyújtás és a kapcsolódó egészségügyi és szociális problémák kezelése,
- az országhatáron áttérjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló Espoo-i Egyezmény végrehajtása.

(3) Az együttműködésre különösen a következők útján kerül sor:

- katasztrófavédelmi tervezés és más vészhelyzetek,
- információk és szakértők cseréje, többek között a tiszta technológiák átadása, továbbá a biotechnológiák biztonságos és környezetileg elfogadható felhasználása területén,
- közös kutatási tevékenységek,
- a jogszabályok fejlesztése a közösségi szabványok szintjének elérése érdekében,
- környezeti szakképzés és az intézmények megerősítése,
- együttműködés regionális szinten, beleértve az Európai Környezetvédelmi Ügynökség keretében való együttműködést, és nemzetközi szinten,
- stratégiák kialakítása, különös tekintettel a globális és éghajlati kérdésekre, valamint a fenntartható fejlődés elérését szem előtt tartva,
- környezeti hatástanulmányok.

56. cikk **Közlekedés**

A Felek a közlekedés területén továbbfejlesztik és megerősítik együttműködésüket.

Az együttműködés többek között az örmény közlekedési rendszerek és hálózatok átalakítására és korszerűsítésére, valamint adott esetben – a globálisabb közlekedési rendszer kialakításának összefüggésében – a közlekedési rendszerek összeegyeztethetőségének fejlesztésére és biztosítására irányul. Külön figyelmet fordítanak a Kaukázuson túli régió Független Államai között és más szomszédos államokkal összeköttetést létesítő hagyományos közlekedési kapcsolatokra. Az együttműködés többek között a következőket öleli fel:

- a közúti szállítás, a vasutak, a kikötők és a repülőterek irányításának és üzemeltetésének korszerűsítése,
- a vasutak, a vízi utak, a közutak, a kikötők, a repülőterek és a légi közlekedési infrastruktúra korszerűsítése és fejlesztése, beleértve a közérdekű főútvonalak és a fent említett közlekedési módok transzeurópai összeköttetések korszerűsítését, különösen a Traceca-projekthez kapcsolódóan,
- a kombinált szállítás támogatása és fejlesztése,
- a közös kutatási és fejlesztési programok támogatása,
- a politika kialakításához és végrehajtásához szükséges szabályozói és intézményi keretek kidolgozása, beleértve a szállítási ágazat privatizálását.

57. cikk **Postai szolgáltatások és távközlés**

A Felek hatásköreiken és illetékességükön belül kibővítik és megerősítik az együttműködést a következő területeken:

- politikák és iránymutatások kialakítása a távközlési ágazat és a postai szolgáltatások fejlesztéséhez,
- a díjszabási politika és a forgalmazás elveinek kialakítása a távközlési ágazatban és a postai szolgáltatások terén,
- technológia és know-how átadása, beleértve az európai technikai szabványokra és hitelesítési rendszerekre vonatkozó ismereteket,

- a távközlés és a postai szolgáltatások terén projektek fejlesztésének ösztönzése és a befektetések számára vonzóvá tétele,
- a távközlési és postai szolgáltatásnyújtás hatékonyságának és minőségének javítása, többek között az alágazatok tevékenységeinek liberalizálásán keresztül,
- a távközlés fokozott alkalmazása, különösen az elektronikus fizetési rendszerek területén,
- távközlési hálózatok irányítása és azok optimalizálása,
- megfelelő szabályozási alap a távközlési és postai szolgáltatásnyújtáshoz, valamint a rádiófrekvencia-spektrum felhasználásához,
- szakképzés a távközlés és a postai szolgáltatások területén a piaci feltételek mellett történő üzemeltetés szem előtt tartásával.

58. cikk

Pénzügyi szolgáltatások

Az együttműködés különösen annak megkönnyítésére irányul, hogy az Örmény Köztársaság az általánosan elfogadott, kölcsönös elszámolási rendszerek részévé váljon. A technikai segítségnyújtás előterében a következők állnak:

- a banki és pénzügyi szolgáltatások fejlesztése, a hitelforrások közös piacának kialakítása, az Örmény Köztársaság bevonása valamely általánosan elfogadott, kölcsönös elszámolási rendszerbe,
  - pénzügyi rendszer és intézményeinek kialakítása az Örmény Köztársaságban, tapasztalatcsere és személyzeti képzés,
  - biztosítási szolgáltatások kialakítása, amelyek többek között kedvező keretet hoznának létre ahhoz, hogy közösségi társaságok a biztosítási ágazaton belül közös vállalatok létrehozásában vegyenek részt az Örmény Köztársaságban, valamint exporthitel-biztosítás kialakítása.
- Ezen együttműködés különösen ahhoz járul hozzá, hogy a pénzügyi szolgáltató ágazatban elősegítse az Örmény Köztársaság és a tagállamok közötti kapcsolatok fejlesztését.

59. cikk

Regionális fejlesztés

(1) A Felek megerősítik az együttműködést a területfejlesztés és a területrendezés területén.

(2) A Felek e célból ösztönzik a nemzeti, a regionális és a helyi hatóságok közötti információcserét a területfejlesztési és területrendezési politika, valamint a regionális politikák kialakításának módszerei terén, külön hangsúlyt helyezve a hátrányos helyzetben lévő területek fejlesztésére. Ösztönzik a régiók és a területfejlesztésért felelős közintézmények közötti közvetlen kapcsolatfelvételt is, többek között azzal a céllal, hogy kicseréljék a területfejlesztés előmozdításának módszereit és formáit.

60. cikk

Szociális együttműködés

(1) Az egészség és a biztonság területén a Felek azzal a céllal alakítanak ki maguk között együttműködést, hogy javítsák a munkavállalók egészség- és biztonságvédelmének szintjét.

Az együttműködés különösen a következőket öleli fel:

- oktatás és szakképzés az egészségügyi és a biztonsági területen, külön figyelmet fordítva a magas kockázatú tevékenységi területekre,
- megelőző intézkedések kialakítása és támogatása a foglalkozási megbetegedések és egyéb munkahelyi ártalmak leküzdése érdekében,

- a jelentős balesetek veszélyének megelőzése és a mérgező vegyi anyagok kezelése,
- kutatás a munkakörnyezettel, valamint a munkavállalók egészségével és biztonságával kapcsolatos tudásbázis fejlesztése érdekében.

(2) A foglalkoztatás tekintetében az együttműködés különösen a következőkre irányuló technikai segítségnyújtásban nyilvánul meg:

- a munkaerőpiac optimalizálása,
- a munkaközvetítő és a tanácsadó szolgáltatások korszerűsítése,
- szerkezetváltási programok tervezése és megvalósítása,
- a helyi munkaerőpiacok fejlesztésének ösztönzése,
- a rugalmas foglalkoztatási programokra vonatkozó információk kicserélése, beleértve az önálló foglalkoztatást ösztönző és a vállalkozóvá válást előmozdító programokat.

(3) A Felek külön figyelmet szentelnek a szociális védelem területén megvalósuló együttműködésnek, ami többek között kiterjed az örmény szociális védelmi reformok tervezésében és megvalósításában való együttműködésre. E reformoknak az a céljuk, hogy a piacgazdaságokra jellemző védelmi módszereket fejlesszenek ki az Örmény Köztársaságban, és a reformok a szociális védelem összes formáját felölelik.

61. cikk

Idegenforgalom

A Felek fokozzák és fejlesztik együttműködésüket, amely a következőket öleli fel:

- az idegenforgalom megkönnyítése,
- az információáramlás fokozása,
- know-how átadása,
- a közös tevékenységek lehetőségének tanulmányozása,
- együttműködés a hivatalos idegenforgalmi szervezetek között,
- képzés az idegenforgalom fejlesztése érdekében.

62. cikk

Kis- és középvállalkozások

(1) A Felek arra törekednek, hogy fejlesszék és megerősítsék a kisés középvállalkozásokat, valamint ezek egyesületeit, továbbá a közösségi és az örmény KKV-k közötti együttműködést.

(2) Az együttműködés technikai segítségnyújtást foglal magában, különösen a következő területeken:

- jogalkotási keret kialakítása a KKV-k számára,
- megfelelő infrastruktúra kifejlesztése (egy ügynökség a KKV-k támogatására, kommunikáció, segítségnyújtás egy alap megteremtésében a KKV-k számára),
- technológiai parkok kialakítása.

63. cikk

Információ és kommunikáció

A Felek támogatják az információkezelés korszerű módszereinek kifejlesztését, beleértve a médiát, és ösztönzik a hatékony kölcsönös információcserét. Elsőbbséget kapnak azon

programok, amelyeknek az a célja, hogy alapvető tájékoztatással lássák el az általános közvéleményt a Közösségről és az Örmény Köztársaságról, beleértve, ha lehetséges, az adatbázisokhoz való hozzáférést, a szellemi tulajdonjogok teljes tiszteletben tartása mellett.

64. cikk

Fogyasztóvédelem

A Felek szoros együttműködést alakítanak ki, amelynek az a célja, hogy elérjék a fogyasztóvédelmi rendszereik közötti összeegyeztethetőséget. Ez az együttműködés magában foglalhatja a jogalkotói munkára és az intézményi reformra vonatkozó információk kicserélését, állandó rendszerek létrehozását a veszélyes termékekről való kölcsönös tájékoztatás érdekében, a fogyasztóknak nyújtott tájékoztatás javítását, különösen a felkínált áruk és szolgáltatások ára, jellemzői tekintetében, cserekapcsolatok kialakítását a fogyasztói érdekképviseletek között, és a fogyasztóvédelmi politikák összeegyeztethetőségének fokozását, valamint szemináriumok és szakképzési gyakorlatok szervezését.

65. cikk

Vámügy

(1) Az együttműködés célja a kereskedelemmel és a tisztességes kereskedelemmel kapcsolatban elfogadni tervezett összes rendelkezésnek való megfelelés biztosítása, valamint az örmény vámrendszernek a közösségi vámrendszerhez való közelítése.

(2) Az együttműködés különösen a következőket öleli fel:

- információcsere,
- munkamódszerek javítása,
- a Kombinált Nomenklatúra és az egységes vámokmány bevezetése,
- a közösségi és az örmény árutovábbítási rendszerek kölcsönös összekapcsolása,
- az ellenőrzések és az alaki követelmények egyszerűsítése az áruforgalom tekintetében,
- támogatás korszerű váminformációs rendszerek bevezetéséhez,
- szemináriumok és szakképzési gyakorlatok szervezése.

Szükség esetén technikai segítségnyújtást biztosítanak.

(3) Az e megállapodásban előírányzott további együttműködés és különösen a 69. és a 71. cikk sérelme nélkül, a Felek közigazgatási hatóságai között a vámügyekben való kölcsönös segítségnyújtásra az e megállapodáshoz csatolt jegyzőkönyv rendelkezéseivel összhangban kerül sor.

66. cikk

Statisztikai együttműködés

Az együttműködés célja e területen olyan hatékony statisztikai rendszer kialakítása, amely biztosítja azon megbízható statisztikákat, amelyek a gazdasági reform folyamatának támogatásához és figyelemmel kíséréséhez, valamint az örmény magánvállalkozások fejlődéséhez szükségesek.

A Felek különösen a következő területeken működnek együtt:

- az örmény statisztikai rendszer hozzáigazítása a nemzetközi módszerekhez, szabványokhoz és osztályozáshoz,
- statisztikai információk cseréje,

– a gazdasági reformok megvalósításához és irányításához szükséges makro- és mikroökonómiai statisztikai információk biztosítása.

A Közösség e célok eléréséhez az Örmény Köztársaságnak nyújtott technikai segítségnyújtással járul hozzá.

67. cikk

Gazdaságtudomány

A Felek azáltal könnyítik meg a gazdasági reform folyamatát és a gazdaságpolitikák összehangolását, hogy együttműködnek az egymás gazdaságának alapvető jellemzőire, valamint a piacgazdaságok gazdaságpolitikájának tervezésére és végrehajtására vonatkozó ismereteik szélesítése érdekében. A Felek e célból információt cserélnek a makrogazdasági teljesítményre és kilátásokra vonatkozóan. A Közösség technikai segítségnyújtást biztosít a következők érdekében:

– az Örmény Köztársaság támogatása a gazdasági reform folyamatában szakértői tanácsadás és technikai segítségnyújtás biztosításával,

– az együttműködés ösztönzése a közgazdászok között a gazdaságpolitika kialakításához szükséges know-how átadásának meggyorsítása és az e politika szempontjából fontos kutatási eredmények széles körű elterjesztése érdekében.

VII. CÍM

**EGYÜTTMŰKÖDÉS A DEMOKRÁCIÁVAL ÉS AZ EMBERI JOGOKKAL
KAPCSOLATOS ÜGYEKBEN**

68. cikk

A Felek együttműködnek a demokratikus intézmények létrehozása vagy megerősítése szempontjából fontos összes kérdésben, beleértve azon intézményeket, amelyekre a nemzetközi jognak és az EBESZ elveinek megfelelően a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmének megerősítése érdekében van szükség. Ezen együttműködés technikai segítségnyújtási programok formájában valósul meg, amelyekkel többek között a következőkhöz kívánnak támogatást nyújtani: a vonatkozó jogszabályok és előírások elkészítése, az ilyen jogszabályok végrehajtása; az igazságszolgáltatás működése; az állam igazságügyi kérdésekben játszott szerepe; és a választási rendszer működése. Ez adott esetben képzést is magában foglalhat. A Felek ösztönzik a nemzeti, regionális és igazságszolgáltatási hatóságok, országgyűlési képviselők és nem kormányzati szervezeteik közötti kapcsolatfelvételt és cserét.

VIII. CÍM

**EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ILLEGÁLIS TEVÉKENYSÉGEK MEGELŐZÉSÉBEN,
VALAMINT AZ
ILLEGÁLIS BEVÁNDORLÁS MEGELŐZÉSÉBEN ÉS ELLENŐRZÉSÉBEN**

69. cikk

A Felek együttműködést alakítanak ki, amely a következő illegális tevékenységek megelőzésére irányul:

– gazdasági bűncselekmények, ezen belül korrupció,

– különböző áruk, ezen belül ipari hulladék illegális kereskedelme,

– hamisítás.

Az előbb említett területeken az együttműködés a kölcsönös konzultáción és a szoros interakción alapul. Technikai és közigazgatási segítség nyújtható a következő területeken:

- nemzeti jogszabályok megfogalmazása a bűncselekmények megelőzése területén,
- információs központok létrehozása,
- a bűncselekmények megelőzésével foglalkozó intézmények hatékonyságának fokozása,
- a személyzet képzése és kutatási infrastruktúra kialakítása,
- a bűncselekményeket megakadályozó, kölcsönösen elfogadható intézkedések kidolgozása.

70. cikk

Pénzmosás

(1) A Felek egyetértenek abban, hogy erőfeszítésekre és együttműködésre van szükség annak megelőzése érdekében, hogy pénzügyi rendszereiket általában a bűncselekményekből és különösen a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményekből származó bevételek tisztára mosására használják fel.

(2) Az együttműködés e területen közigazgatási és technikai segítségnyújtást foglal magában, amelynek az a célja, hogy olyan alkalmas előírásokat határozzanak meg a pénzmosás ellen, amelyek egyenértékűek a Közösség és az illetékes nemzetközi fórumok, beleértve a Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) által elfogadott előírásokkal.

71. cikk

Kábítószer

A Felek hatásköreiken és illetékességeiken belül együttműködnek a kábítószer és a pszichotróp anyagok tiltott előállítására, beszerzésére és kereskedelmére megakadályozására irányuló politikák és intézkedések hatékonyságának és eredményességének fokozásában, beleértve a prekursorok terjesztésének megakadályozását, valamint a kábítószer iránti kereslet megelőzésének és csökkentésének előmozdítását. Az együttműködés e területen a Felek közötti, a különböző, kábítószer által érintett területek célkitűzéseire és eljárásaira vonatkozó konzultációkon és szoros együttműködésen alapul.

72. cikk

Illegális bevándorlás

(1) A tagállamok és az Örmény Köztársaság megállapodnak abban, hogy együttműködnek az illegális bevándorlás megelőzése és ellenőrzése érdekében. E célból:

- az Örmény Köztársaság vállalja, hogy valamely tagállam kérésére további alaki követelmények nélkül visszafogadja azon állampolgárait, akik illegálisan tartózkodnak az adott tagállam területén, és
- minden tagállam vállalja, hogy az Örmény Köztársaság kérésére további alaki követelmények nélkül visszafogadja azon állampolgárait, akik illegálisan tartózkodnak az adott tagállam területén.

A tagállamok és az Örmény Köztársaság megfelelő azonosító dokumentumokat szolgáltatnak állampolgárai számára az ilyen esetekben.

(2) Az Örmény Köztársaság a kérelmező tagállamokkal kétoldalú megállapodást köt, melyben rendelkeznek a visszafogadás különleges kötelezettségeiről, többek között más országok

állampolgárainak, illetve hontalanok visszafogadásáról szóló kötelezettségekről, akik egy ilyen tagállamból érkeztek az Örmény Köztársaság területére.

(3) Az Együttműködési Tanács megvizsgálja, hogy milyen további közös erőfeszítésekre van mód az illegális bevándorlás megelőzése és ellenőrzése érdekében.

IX. CÍM KULTURÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS

73. cikk

A Felek vállalják, hogy támogatják, ösztönzik és megkönnyítik a kulturális együttműködést. Az együttműködésbe adott esetben bevonhatók a közösségi kulturális együttműködési programok, illetve egy vagy több tagállam kulturális együttműködési programjai, és további, kölcsönös érdeklődésre számot tartó tevékenységek alakíthatók ki.

X. CÍM PÉNZÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS A TECHNIKAI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS TERÜLETÉN

74. cikk

E megállapodás célkitűzéseinek elérése érdekében és a 75., a 76. és a 77. cikkel összhangban, az Örmény Köztársaság technikai segítségnyújtásként támogatás formájában ideiglenes pénzügyi támogatásban részesül a Közösétgtől. E támogatás célja az Örmény Köztársaság gazdasági átalakulásának felgyorsítása.

75. cikk

E pénzügyi támogatást a vonatkozó tanácsi rendeletben előírányzott TACIS-program keretében biztosítják.

76. cikk

A közösségi pénzügyi támogatás célkitűzéseit és területeit indikatív programban állapítják meg, amely a két Fél között az Örmény Köztársaság igényeinek, ágazati abszorpciók kapacitásának és a reformok terén elért előrehaladásának figyelembevételével létrejövő megállapodás prioritásait tükrözi. A Felek tájékoztatják erről az Együttműködési Tanácsot.

77. cikk

A rendelkezésre álló erőforrások optimális felhasználása érdekében a Felek gondoskodnak arról, hogy a közösségi technikai segítségnyújtási hozzájárulásokat szorosan összehangolják a más forrásokból, így a tagállamoktól, más országoktól és nemzetközi szervezetektől, például a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Banktól, valamint az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banktól származó hozzájárulásokkal.

XI. CÍM INTÉZMÉNYI, ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

78. cikk

A megállapodással Együtműködési Tanács jön létre, amely felügyeli e megállapodás végrehajtását. Az Együtműködési Tanács miniszteri szinten ül össze évente egy alkalommal. Megvizsgálja a megállapodás keretében felmerülő minden nagyobb jelentőségű ügyet, valamint az e megállapodás célkitűzéseinek elérése szempontjából kölcsönös érdeklődésre számot tartó egyéb kétoldalú és nemzetközi kérdést. Az Együtműködési Tanács a két Fél közötti megállapodással megfelelő ajánlásokat is tehet.

79. cikk

(1) Az Együtműködési Tanács egyrészlől az Európai Unió Tanácsa és az Európai Közösségek Bizottsága tagjaiból, másrészlől az örmény kormány tagjaiból áll.

(2) Az Együtműködési Tanács maga állapítja meg eljárás szabályzatát.

(3) Az Együtműködési Tanács elnökségét felváltva a Közösség egy képviselője, illetve az örmény kormány egy tagja látja el.

80. cikk

(1) Az Együtműködési Tanácsot feladatainak ellátása során az Együtműködési Bizottság segíti, amely egyrészlől az Európai Unió Tanácsa és az Európai Közösségek Bizottsága tagjainak képviselőiből, másrészlől az örmény kormány tagjainak képviselőiből áll, rendszerint főtisztviselői szinten. Az Együtműködési Bizottság elnöki tisztségét felváltva a Közösség, illetve az Örmény Köztársaság látja el. Az Együtműködési Tanács eljárás szabályzatában meghatározza az Együtműködési Bizottság feladatait, amelyek magukban foglalják az Együtműködési Tanács üléseinek előkészítését és a bizottság működésének módját.

(2) Az Együtműködési Tanács átruházhatja hatásköreit az Együtműködési Bizottságra, amely biztosítja az Együtműködési Tanács ülései közötti folytonosságot.

81. cikk

Az Együtműködési Tanács dönthet más különbizottság vagy testület felállításáról, amely segíthet feladatainak végrehajtásában, és meghatározza az ilyen bizottságok vagy testületek feladatait és működésének módját.

82. cikk

Az olyan kérdések megvizsgálásakor, amelyek e megállapodás keretében a GATT/WTO valamely cikkét említő rendelkezéssel kapcsolatban merülnek fel, az Együtműködési Tanács a lehető legszélesebb körben azt az értelmezést veszi figyelembe, amelyet a kérdéses GATT/WTO cikk tekintetében a WTO tagjai általánosan alkalmaznak.

83. cikk

A megállapodással parlamenti Együttműködési Bizottság jön létre. E fórum az Örmény Parlament és az Európai Parlament tagjai számára biztosít lehetőséget a találkozásra és a véleménycserére. A bizottság az általa meghatározott időközönként ül össze.

84. cikk

(1) A Parlamenti Együttműködési Bizottság egyrészt az Európai Parlament tagjaiból, másrészt pedig az Örmény Parlament tagjaiból áll.

(2) A Parlamenti Együttműködési Bizottság maga állapítja meg eljárási szabályzatát.

(3) A Parlamenti Együttműködési Bizottság elnökségét felváltva az Európai Parlament, illetve az Örmény Parlament látja el, az eljárási szabályzatban megállapított rendelkezéseknek megfelelően.

85. cikk

A Parlamenti Együttműködési Bizottság tájékoztatást kérhet az Együttműködési Tanácstól e megállapodás végrehajtása tekintetében, amely a bizottság számára a kért tájékoztatást megadja. A Parlamenti Együttműködési Bizottságot tájékoztatják az Együttműködési Tanács ajánlásairól. A Parlamenti Együttműködési Bizottság ajánlásokat tehet az Együttműködési Tanácsnak.

86. cikk

(1) E megállapodás alkalmazásában mindkét Fél biztosítja, hogy a másik Fél természetes és jogi személyei saját állampolgáraihoz viszonyítva megkülönböztetésektől mentesen fordulhassanak a Felek illetékes bíróságaihoz és közigazgatási szerveihez személyi és tulajdonjogaik védelmében, ideértve a szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdonra vonatkozó jogokat is.

(2) A Felek hatásköreik és illetékességeik korlátain belül:

– ösztönzik a választottbírói eljárás alkalmazását a Közösség és az Örmény Köztársaság gazdasági szereplői között megkötött kereskedelmi és együttműködési ügyletekből eredő viták rendezésében,

– megállapodnak abban, hogy amennyiben a vitát választottbíró elé terjesztik, mindkét vitás Fél, kivéve, ha a Felek által választott választottbíró szabályai másképpen rendelkeznek, maga választhatja meg saját választottbíróját, függetlenül állampolgárságától, és hogy az elnöklő harmadik választottbíró vagy az egyéni választottbíró harmadik állam állampolgára lehet,

– azt fogják ajánlani gazdasági szereplőknek, hogy kölcsönös egyetértésben válasszák meg a szerződéseikre alkalmazandó jogot,

– ösztönzik az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottsága (UNCITRAL) által kidolgozott választottbírói szabályok alkalmazását és a New Yorkban, 1958. június 10-én létrejött, a külföldi választottbírói határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló egyezményt aláíró államok választottbírói által bonyolított választottbírói eljárás igénybevételeit.

87. cikk

E megállapodás egyik Felet sem akadályozza meg abban, hogy meghozza azon intézkedéseket:

- a) amelyeket a lényeges biztonsági érdekeivel ellentétes információközlés megelőzése érdekében szükségesnek tart;
- b) amelyek fegyverek, lőszeres és hadianyagok előállításával vagy kereskedelmével, vagy védelmi célból elengedhetetlen kutatással, fejlesztéssel vagy termeléssel kapcsolatosak, azzal a feltétellel, hogy az ilyen intézkedések a nem kifejezetten katonai célú termékek tekintetében nem befolyásolják hátrányosan a versenyfeltételeket;
- c) amelyeket a közrend fenntartását érintő, súlyos belső zavargások esetén saját biztonsága érdekében, háború vagy háborús veszéllyel fenyegető súlyos nemzetközi feszültség esetén, vagy a béke és a nemzetközi biztonság fenntartása céljából általa elfogadott kötelezettségek végrehajtása érdekében elengedhetetlennek tart;
- d) amelyeket a kettős felhasználású ipari áruk és technológia ellenőrzése során nemzetközi kötelezettségei és vállalásai betartásához szükségesnek tart.

88. cikk

(1) Az e megállapodás hatálya alá tartozó területeken és az abban foglalt különös rendelkezések sérelme nélkül:

- az Örmény Köztársaság által a Közösség tekintetében alkalmazott szabályok nem vezethetnek megkülönböztetéshez a tagállamok, állampolgáraik vagy társaságaik, illetve cégeik között,
- a Közösség által az Örmény Köztársaság tekintetében alkalmazott szabályok nem vezethetnek megkülönböztetéshez az örmény állampolgárok vagy társaságok és cégek között.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései nem érintik a Felek azon jogát, hogy alkalmazzák adójogszabályaik vonatkozó rendelkezéseit azokra az adózókra, akik lakóhelyük tekintetében nincsenek azonos helyzetben.

89. cikk

(1) Bármelyik Fél e megállapodás alkalmazásából vagy értelmezéséből adódó bármely vitát az Együtműködési Tanács elé terjeszthet.

(2) Az Együtműködési Tanács a vitát ajánlással rendezheti.

(3) Abban az esetben, ha a vitát nem lehetséges a (2) bekezdés szerint rendezni, bármelyik Fél értesítheti a másik Felet egyeztető kijelöléséről; ekkor a másik Fél két hónapon belül köteles egy második választott bírót kijelölni. Ennek az eljárásnak az alkalmazása szempontjából a Közösséget és a tagállamokat együtt az egyik Félnak kell tekinteni. Az Együtműködési Tanács kijelöl egy harmadik egyeztető bírót. Az egyeztető bírák ajánlásukat többségi szavazással hozzák meg. Az ilyen ajánlások a Felekre nézve nem kötelezők.

(4) Az Együtműködési Tanács meghatározhatja a vitarendezés eljárási szabályait.

90. cikk

A Felek megállapodnak abban, hogy valamely Fél kérésére a megfelelő csatornákon keresztül haladéktalanul konzultálnak annak érdekében, hogy megvitassák az e megállapodás értelmezése vagy végrehajtása, illetve a Felek közötti kapcsolatok egyéb vonatkozása tekintetében felmerülő ügyeket. E cikk rendelkezései semmilyen módon nem érintik és nem sértik a 14., 89. és 95. cikket.

91. cikk

Az e megállapodás alapján az Örmény Köztársaság számára biztosított bánásmód semmilyen esetben sem lehet kedvezőbb, mint a tagállamok által egymás részére biztosított bánásmód.

92. cikk

E megállapodás alkalmazásában a „Felek” kifejezés egyrészt az Örmény Köztársaságot, másrészt pedig hatásköreikkel összhangban a Közösséget vagy a tagállamokat, illetve a Közösséget és a tagállamokat jelenti.

93. cikk

Amennyiben az e megállapodás hatálya alá tartozó ügyek az Energiacharta Szerződés és a hozzá csatolt jegyzőkönyvek hatálya alá esnek, úgy a hatálybalépéstől kezdve az említett szerződést és jegyzőkönyveket kell alkalmazni az ilyen ügyekre, azonban csak olyan mértékben, amennyiben ezt e szerződés és jegyzőkönyvek meghatározzák.

94. cikk

E megállapodás az első alkalommal 10 évre jön létre. E megállapodás időbeli hatálya évről évre automatikusan meghosszabbodik, kivéve ha az egyik Fél a lejárat előtt hat hónappal írásban értesíti a másik Felet e megállapodás felmondásáról.

95. cikk

(1) A Felek megteszik azon általános és konkrét intézkedéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy teljesíthessék e megállapodás szerinti kötelezettségeiket. Gondoskodnak arról, hogy az e megállapodásban rögzített célkitűzések teljesüljenek.

(2) Amennyiben az egyik Fél úgy ítéli meg, hogy a másik Fél nem teljesítette e megállapodás szerinti kötelezettségét, megfelelő intézkedéseket tehet. Mielőtt erre sor kerülne, a különösen sürgős esetek kivételével, az Együttműködési Tanács rendelkezésére bocsát minden olyan vonatkozó információt, amely a helyzet alapos vizsgálatához szükséges annak érdekében, hogy a Felek számára kölcsönösen elfogadható megoldást találjanak. Az intézkedések megválasztása során előnyben kell részesíteni azon intézkedéseket, amelyek a legkevésbé zavarják e megállapodás működését. Ezen intézkedésekről haladéktalanul értesítik az Együttműködési Tanácsot, ha a másik Fél ezt kéri.

96. cikk

Az I., a II., a III. és a IV. melléklet a jegyzőkönyvvel együtt e megállapodás szerves részét képezi.

97. cikk

Mindaddig, amíg nem érnek el e megállapodás keretében a magánszemélyek és a gazdasági szereplők számára egyenértékű jogokat, e megállapodás nem érinti a számukra a meglévő, egyrésztől egy vagy több tagállamot, másrésztől az Örmény Köztársaságot kötelező megállapodásokon keresztül biztosított jogokat, kivéve a Közösség illetékességébe tartozó területeket, valamint a tagállamok illetékességébe tartozó területeket, az e megállapodáson alapuló kötelezettségeinek sérelme nélkül.

98. cikk

E megállapodást egyrésztől azokon a területeken kell alkalmazni, amelyeken az Európai Közösséget, az Európai Szén- és Acélközösséget, valamint az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződések alkalmazandóak, az azokban a szerződésekben meghatározott feltételekkel, másrésztől az Örmény Köztársaság területén.

99. cikk

E megállapodás letéteményese az Európai Unió Tanácsának főtitkára.

100. cikk

E megállapodás eredeti példányát, amelynek angol, dán, finn, francia, görög, holland, német, olasz, portugál, spanyol, svéd, és örmény szövege egyaránt hiteles, az Európai Unió Tanácsának főtitkáránál helyezik letétbe.

101. cikk

E megállapodást a Felek saját eljárásaiknak megfelelően hagyják jóvá. E megállapodás az azt a napot követő második hónap első napján lép hatályba, amelyen a Felek értesítik az Európai Unió Tanácsának főtitkárát az első bekezdésben említett eljárások befejezéséről. Hatálybalépésétől, az Örmény Köztársaság és a Közösség közötti kapcsolat tekintetében, e megállapodás lép az Európai Gazdasági Közösség, az Európai Atomenergia-közösség és a Szovjetunió között Brüsszelben, 1989. december 18-án aláírt, a kereskedelemről, valamint a gazdasági és kereskedelmi együttműködésről szóló megállapodás helyébe.

102. cikk

Abban az esetben, ha az e megállapodás hatálybalépéséhez szükséges eljárások befejezéséig e megállapodás bizonyos részeinek rendelkezéseit a Közösség és az Örmény Köztársaság közötti ideiglenes megállapodás révén életbe léptetik, a Felek megállapodnak abban, hogy ilyen körülmények között az „e megállapodás hatálybalépésének napja” az ideiglenes megállapodás hatálybalépésének a napját jelenti.

Hecho en Luxemburgo, el veintidós de abril de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Luxembourg den toogtyvende april nitten hundrede og seksoghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am zweiundzwanzigsten April neunzehnhundertsechsunneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι δύο Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι.

Done at Luxembourg on the twenty-second day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Luxembourg, le vingt-deux avril mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Lussemburgo, addì ventidue aprile millenovecentonovantasei.

Gedaan te Luxemburg, de tweeëntwintigste april negentienhonderd zesennegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e dois de Abril de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundra nittiosex.

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

I. MELLÉKLET
**AZ ÖRMÉNY KÖZTÁRSASÁG ÁLTAL A 9. CIKK (3) BEKEZDÉSÉVEL
ÖSSZHANGBAN A FÜGGETLEN ÁLLAMOKNAK NYÚJTOTT ELŐNYÖK**

Az összes Független Állam tekintetében:
Nem vetnek ki behozatali vámokat.

II. MELLÉKLET
**A 42. CIKKBEN EMLÍTETT, SZELLEMI, IPARI ÉS KERESKEDELMI
TULAJDONRÓL SZÓLÓ EGYEZMÉNYEK**

1. A 42. cikk (2) bekezdése a következő többoldalú egyezményeket érinti:
  - Berni egyezmény az irodalmi és művészeti művek védelméről (Párizsi okmány, 1971),
  - Nemzetközi egyezmény az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelméről (Róma, 1961),
  - Jegyzőkönyv a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi megállapodáshoz (Madrid, 1989),
  - Nizzai megállapodás az áruk és szolgáltatások védjegylajstromozás céljából történő nemzetközi osztályozásáról (Genfi okmány, 1977, módosítva 1979-ben),
  - Budapesti szerződés a mikroorganizmusok szabadalmi eljárás céljából történő letétbe helyezése nemzetközi elismeréséről (1977, módosítva 1980-ban),
  - Nemzetközi egyezmény az új növényfajták oltalmáról (UPOV) (Genfi okmány, 1991).
2. Az Együttműködési Tanács ajánlhatja, hogy a 42. cikk (2) bekezdését alkalmazzák más többoldalú egyezményre is. Ha a szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdon területén a kereskedelmi feltételeket érintő problémák fordulnak elő, az egyik Fél kérésére sürgős konzultációt folytatnak a kölcsönösen kielégítő megoldás elérése érdekében.
3. A Felek megerősítik, hogy nagy jelentőséget tulajdonítanak a következő többoldalú egyezményekből eredő kötelezettségeiknek:
  - Párizsi egyezmény az ipari tulajdon oltalmáról (Stockholmi okmány, 1967, módosítva 1979-ben),
  - Madridi megállapodás a védjegyek nemzetközi lajstromozásáról (Stockholmi okmány, 1967, módosítva 1979-ben),
  - Szabadalmi együttműködési szerződés (Washington, 1970, módosítva 1979-ben és 1984-ben).
4. E megállapodás hatálybalépésétől kezdve az Örmény Köztársaság a szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdon elismerése és védelme tekintetében a közösségi társaságokat és állampolgárokat legalább olyan kedvező bánásmódban részesíti, mint amelyet kétoldalú megállapodások alapján harmadik országoknak biztosít.
5. A 4. bekezdés rendelkezései nem vonatkoznak az Örmény Köztársaság által tényleges viszonyosság alapján harmadik országoknak biztosított előnyökre és az Örmény Köztársaság által a volt SZSZKSZ valamely országa részére biztosított előnyökre.

III. MELLÉKLET
A 26. CIKK (3) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT PÉNZÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK

A pénzügyi szolgáltatás a Fél pénzügyi szolgáltatója által felkínált, pénzügyi jellegű szolgáltatás. A pénzügyi szolgáltatások közé a következő tevékenységek tartoznak:

A. Valamennyi biztosítási és biztosításhoz kapcsolódó szolgáltatás

1. Közvetlen biztosítás (beleértve az együttes biztosítást is)
  - i. élet;

ii. nem élet.

2. Viszontbiztosítás és visszaengedményezés.

3. Biztosítási közvetítés, úgymint biztosítási alkuszi és ügynöki tevékenység.

4. Járulékos biztosítási szolgáltatások, úgymint tanácsadás, biztosításmatematikai, kockázatértékelési és kárrendezési szolgáltatások.

B. Banki és egyéb pénzügyi szolgáltatások (a biztosítást kivéve)

1. Betétek és más visszafizetendő pénzeszközök elfogadása az ügyfelektől.

2. Mindenfajta kölcsönnyújtás, beleértve többek között a fogyasztói hitelt, a jelzáloghitelt, a faktorálást és a kereskedelmi ügyletek finanszírozását.

3. Pénzügyi lízing.

4. Valamennyi fizetési és pénzáttalási szolgáltatás, beleértve a hitelkártyát és a betéti kártyát, az utazási csekket és a bankcsekket.

5. Garanciák és kötelezettségvállalások.

6. Kereskedés saját számlára vagy ügyfelek számlájára, akár tőzsdén, akár tőzsdén kívüli forgalmon vagy más módon, a következőkkel:

a) pénzügyi eszközök (csekkek, váltók, letéti jegyek stb.);

b) deviza;

c) származékos termékek, de nem kizárólag határidős és opciós ügyletek;

d) árfolyam- és kamatláb instrumentumok, ezen belül olyan termékek, mint a swap, a határidős kamatláb-megállapodások stb.;

e) átruházható értékpapírok;

f) egyéb forgatható instrumentumok és pénzügyi eszközök, ezen belül veretlen arany.

7. Részvétel minden fajta értékpapír (akár nyilvános, akár zárt körű) kibocsátásában, beleértve a megbízottként való jegyzést és elhelyezést, valamint az ilyen kibocsátásokhoz kapcsolódó szolgáltatások nyújtása.

8. Pénzügyi tevékenység.

9. Vagyonkezelés, úgymint készpénz- vagy portfóliókezelés, mindenfajta befektetési alapok kezelése, nyugdíjalap-kezelés, értékpapír-letétek őrzése és bizalmi vagyonkezelői szolgáltatások.

10. Pénzügyi eszközökkel kapcsolatos elszámolási és klíringszolgáltatások, beleértve az értékpapírokat, a származékos pénzügyi termékeket és más forgatható értékpapírokat.

11. Tanácsadói, közvetítői és más járulékos pénzügyi szolgáltatások az 1–10. pontban felsorolt összes tevékenység tekintetében, ezen belül hitelreferencia és -elemzés, befektetés- és portfólió kutatás, illetve -tanácsadás, tanácsadás társasági felvásárlásokkal, társasági átszervezéssel és stratégiaalkotással kapcsolatban.

12. Pénzügyi információk szolgáltatása és továbbítása, pénzügyi adatfeldolgozás és a kapcsolódó szoftverek az egyéb pénzügyi szolgáltatók részéről.

A pénzügyi szolgáltatások meghatározásából kizárják a következő tevékenységeket:

a) központi bankok vagy más közintézmények által monetáris vagy árfolyam-politika céljából kifejtett tevékenységek;

b) központi bankok, kormányzati szervek, minisztériumok vagy közintézmények által a kormány számlájára vagy kezességvállalása mellett folytatott tevékenységek, kivéve akkor, ha e tevékenységeket az állami szervezetekkel versenyezve pénzügyi szolgáltatók is végezhetik;

c) a kötelező társadalombiztosítás vagy az állami nyugdíjbiztosítás részét képező tevékenységek, kivéve akkor, ha e tevékenységeket az állami szervekkel vagy magánintézményekkel versenyezve pénzügyi szolgáltatók is végezhetik.

IV. MELLÉKLET

A KÖZÖSSÉG FENNTARTÁSAI A 23. CIKK (2) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZHANGBAN

Bányászat

Egyes tagállamokban a nem közösségi ellenőrzésű társaságok számára a bányászat és a kitermelési jogok tekintetében koncessziót írhatnak elő.

Halászat

A Közösség tagállamainak szuverenitásán vagy joghatóságán belüli tengeri vizekben található biológiai erőforrásokhoz és halászterületekhez való hozzáférés és azok felhasználása, eltérő rendelkezés hiányában, a közösségi tagállamok valamelyikének lobogója alatt hajózó és a közösségi területen lajstromozott halászhajókra korlátozódik.

Ingtatlanvásárlás

A nem közösségi társaságok ingatlanvásárlását egyes tagállamokban korlátozzák.

Audiovizuális szolgáltatások, beleértve a rádiót is

Az előállítás és a terjesztés, ezen belül a műsorszórás és a nyilvánosság számára történő közvetítés egyéb formái tekintetében a nemzeti bánásmód fenntartható bizonyos származási feltételeknek megfelelő audiovizuális alkotások számára.

Távközlési szolgáltatások, beleértve a mobil- és a műholdas szolgáltatásokat is

Fenntartott szolgáltatások

Egyes tagállamokban a kiegészítő szolgáltatások és az infrastruktúra tekintetében korlátozott a piacra való jutás.

Szakmai szolgáltatások

Olyan természetes személyek számára fenntartott szolgáltatások, akik a tagállamok állampolgárai. E személyek bizonyos feltételek mellett társaságokat alapíthatnak.

Mezőgazdaság

Egyes tagállamokban nem alkalmazható a nemzeti bánásmód az olyan nem közösségi ellenőrzésű társaságokra, amelyek mezőgazdasági vállalkozást kívánnak indítani. A nem közösségi ellenőrzésű társaságok csak bejelentéssel vagy, szükség esetén, engedéllyel vásárolhatnak szőlőültetvényt.

Hírügynökségi szolgáltatások

Egyes tagállamokban korlátozzák a kiadó társaságokban és műsorszóró társaságokban való külföldi részesedést.

JEGYZŐKÖNYV

a közigazgatási hatóságok közötti kölcsönös vámügyi segítségnyújtásról

1. cikk

Meghatározások

E jegyzőkönyv alkalmazásában:

- a) „vámjogszabályok”: a Felek területén alkalmazandó olyan jogi vagy közigazgatási rendelkezések, amely a behozatalt, a kivitelt, az áruk továbbítását és vámeljárást alá helyezését szabályozzák, beleértve a tiltó, korlátozó és szabályozó intézkedéseket;
- b) „kérelmező hatóság”: az az illetékes közigazgatási hatóság, amelyet a Fél e célból kijelölt, és amely vámügyi segítséget kér;
- c) „megkeresett hatóság”: az az illetékes közigazgatási hatóság, amelyet a Fél e célból kijelölt, és amelyhez vámügyi segítségért folyamodnak;
- d) „személyes adat”: minden olyan információ, amely azonosított vagy beazonosítható magánszemélyre vonatkozik.

2. cikk

Hatály

(1) A Felek a hatásköreikbe tartozó területeken az e jegyzőkönyvben meghatározott módon és feltételek mellett segítenek egymásnak a vámjogszabályokat sértő tevékenységek megelőzésében, felderítésében és kivizsgálásában.

(2) Az e jegyzőkönyvben meghatározott vámügyi segítségnyújtást kell alkalmazni a Felek azon közigazgatási hatóságaira, amelyek e jegyzőkönyv alkalmazásában illetékesek. Ez nem sérti a kölcsönös bünyügyi jogsegélyre irányadó szabályokat. Nem tartoznak a hatálya alá az igazságügyi hatóság kérésére gyakorolt hatáskörök alapján szerzett információk, kivéve ha a szóban forgó hatóságok ebben állapodnak meg.

3. cikk

Jogsegély megkeresés alapján

(1) A megkeresett hatóság a megkereső hatóságot kérésére ellátja az összes vonatkozó információval, amely lehetővé teszi számára a vámjogszabályok helyes alkalmazását, beleértve az olyan észlelt vagy tervezett tevékenységekre vonatkozó információkat, amelyek sértik vagy sérthetik a vámjogszabályokat.

(2) A megkeresett hatóság a megkereső hatóságot kérésére tájékoztatja arról, hogy az egyik Fél területéről kivitt áruk megfelelően hozták-e be a másik Fél területére, és adott esetben megadja az árukra alkalmazott vámeljárást.

(3) A megkeresett hatóság a megkereső hatóság kérésére törvényeinek keretei között megteszi a szükséges lépéseket a következők megfigyelés alá vonásának biztosítása érdekében:

- a) olyan természetes vagy jogi személyek, akikről alapos okkal feltételezhető, hogy vámjogszabályokat szegnek vagy szegtek meg;
- b) azon helyek, ahol oly módon tárolnak árukat, amely okot ad a gyanúra, hogy az áruk rendeltetése vámjogszabályt sértő tevékenységek ellátása;
- c) azon árumozgások, amelyeket azért jelentettek be, mert esetlegesen a vámjogszabályok megsértéséhez vezethetnek;
- d) olyan szállítóeszközök, amelyekről okkal feltételezhető, hogy vámjogszabályt sértő tevékenységek során használták vagy használhatják fel.

4. cikk

Önkéntes jogsegély

A Felek törvényeikkel, szabályaikkal és egyéb jogi eszközeikkel összhangban segítséget nyújtanak egymásnak, ha úgy ítélik meg, hogy erre a vámjogszabályok helyes alkalmazása érdekében szükség van, amennyiben a következőkre vonatkozó információkat szereznek:

- olyan tevékenységek, amelyek látszólag vagy ténylegesen vámjogszabályokat sértenek, és amelyek a másik Fél érdeklődésére számot tarthatnak,
- az ilyen tevékenységek végrehajtása során használt új eszközök és módszerek,
- olyan áruk, amelyekről ismert, hogy vámjogszabály-sértés tárgyát képezik,
- olyan természetes vagy jogi személyek, akikről alapos okkal feltételezhető, hogy vámjogszabályokat szegnek vagy szegtek meg,
- olyan szállítóeszközök, amelyekről okkal feltételezhető, hogy vámjogszabályt sértő tevékenységek során használták vagy használhatják fel.

5. cikk
Kézbesítés/értesítés

A megkereső hatóság kérésére a megkeresett hatóság jogszabályaival összhangban megtesz minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a területén tartózkodó vagy letelepedett címzettek részére az e jegyzőkönyv hatókörébe tartozó:

- összes iratot kézbesítse,
- az összes határozatról értesítést küldjön.

Ilyen esetekben magának a kérésnek a tekintetében a 6. cikk (3) bekezdését kell alkalmazni.

6. cikk
A jogsegély iránti megkeresések alakja és tartalma

(1) Az e jegyzőkönyv szerinti megkereséseket írásban kell benyújtani. A megkereséshez mellékelni kell azon iratokat, amelyek a kérés teljesítéséhez szükségesek. Amennyiben a helyzet sürgőssége megkívánja, a szóbeli kérelem is elfogadható, de azt haladéktalanul írásban is meg kell erősíteni.

(2) Az e cikk (1) bekezdése szerinti megkeresések a következő információkat tartalmazzák:

- a) a kérelmet benyújtó megkereső hatóság megnevezését;
- b) a kért intézkedést;
- c) a kérelem tárgyát és indoklását;
- d) az érintett törvényeket, szabályokat és más jogi előírásokat;
- e) a vizsgálat célpontját képező természetes vagy jogi személyek lehető legpontosabb és legrészletesebb megjelölését;
- f) a vonatkozó tények és a már elvégzett vizsgálatok összefoglalását, kivéve az 5. cikkben meghatározott esetekben.

(3) A kérelmeket a megkeresett hatóság valamely hivatalos nyelven vagy az e hatóság számára elfogadható nyelven kell benyújtani.

(4) Ha a megkeresés nem felel meg az alaki követelményeknek, kérhető javítása vagy kiegészítése; elővigyázatossági intézkedések azonban elrendelhetők.

7. cikk
A megkeresések végrehajtása

(1) A jogsegély iránti megkeresések teljesítése érdekében a megkeresett hatóság illetékességének és rendelkezésre álló erőforrásainak határain belül úgy jár el, mintha hivatalból vagy ugyanazon Fél más hatóságainak megkeresése alapján járna el, és átadja a már birtokában lévő információkat, megfelelő nyomozást végez, vagy gondoskodik elvégzésükről. Ezt a rendelkezést kell azon igazgatási szervezeti egységre is alkalmazni, amelynek a megkeresett hatóság kérést címez, ha ez utóbbi saját maga nem tud eljárni.

(2) A jogsegély iránti megkereséseket a megkeresett Fél törvényeivel, szabályaival és más jogi eszközeivel összhangban hajtják végre.

(3) A Fél kellően meghatalmazott tisztviselői a másik érintett Fél beleegyezésével és az utóbbi által meghatározott feltételek betartásával beszerezhetik a megkeresett hatóság vagy más olyan hatóság hivatalaitól, amelyért a megkeresett hatóság felel, a vámjogszabályokat sértő

vagy esetlegesen sértő tevékenységekre vonatkozó azon információkat, amelyekre a megkereső hatóságnak az e jegyzőkönyvben meghatározott célok érdekében szüksége van.

(4) Az egyik Fél tisztviselői a másik érintett Fél beleegyezésével és az utóbbi által meghatározott feltételek mellett jelen lehetnek az utóbbi Fél területén végzett nyomozásoknál.

8. cikk

Az információk közlésének formája

(1) A megkeresett hatóság a vizsgálatok eredményeit iratok, hitelesített iratmásolatok, jelentések és hasonló eszközök formájában közli a megkereső hatósággal.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott iratok helyettesíthetők azonos céllal, bármilyen formában előállított számítógépes információkkal.

9. cikk

Kivételek a jogsegélynyújtási kötelezettség alól

(1) A Felek megtagadhatják az e jegyzőkönyvben meghatározott jogsegélynyújtás biztosítását, amennyiben ez:

- a) feltehetően sértene az Örmény Köztársaság vagy valamely tagállam szuverenitását, amelytől e jegyzőkönyv alapján jogsegélyt kértek; vagy
- b) feltehetően sértene a közrendet, a közbiztonságot vagy más létfontosságú érdeket, különösen a 10. cikk (2) bekezdésében említett esetekben; vagy
- c) a vámjogszabályokon kívüli valutaügyi vagy adózási szabályokat érintene; vagy
- d) ipari, kereskedelmi vagy szakmai titkot sértene.

(2) Amennyiben a megkereső hatóság olyan segítséget kér, amelyet maga nem tudna biztosítani, ha erre kérnék, úgy kérésében erre felhívja a figyelmet. Ezután a megkeresett hatóság eldöntheti azt, milyen választ ad a megkeresésre.

(3) Ha visszautasítják a jogsegélynyújtást, a megkereső hatóságot késedelem nélkül értesíteni kell a döntésről és okairól.

10. cikk

Információcsere és titoktartás

(1) Az e jegyzőkönyv alapján bármilyen formában közölt információk az egyes Felek vonatkozó szabályaitól függően bizalmas vagy korlátozott jellegűek. Az információk a hivatali titoktartás hatálya alá esnek, és élvezik az információt átvevő Fél vonatkozó törvényei és a közösségi intézményekre vonatkozó megfelelő rendelkezések alapján a hasonló információk számára biztosított védelmet.

(2) Személyes adatok csak akkor cserélhetők ki, ha az átvevő Fél vállalja, hogy az adatokat legalább az adatszolgáltató Fél országában az adott esetre vonatkozó védelemmel egyenértékű módon védi.

(3) A megszerzett információkat kizárólag e jegyzőkönyv alkalmazásában lehet felhasználni. Amennyiben a Felek egyike az információk más célból való felhasználását kéri, kikéri az

információt kiadó hatóság előzetes írásbeli beleegyezését. Ezen túlmenően, a felhasználás az utóbbi hatóság által meghatározott korlátozások hatálya alá esik.

(4) A (3) bekezdés nem akadályozza meg az információknak a vámjogszabályok betartásának elmulasztása miatt a későbbiekben indított bírósági vagy közigazgatási eljárásban való felhasználását. Az illetékes hatóságot, amely az információkat kiadta, értesítik e felhasználásukról.

(5) A Felek a jegyzőkönyvekben, jelentésekben és tanúvallomásokban, valamint a bírósági eljárások és vádemelések során bizonyítékként felhasználhatják az e jegyzőkönyv rendelkezéseivel összhangban szerzett információkat és megtekintett iratokat.

11. cikk

Szakértők és tanúk

(1) A megkeresett hatóság tisztviselője felhatalmazást kaphat arra, hogy a kapott felhatalmazás korlátain belül a másik Fél igazságszolgáltatásában szakértőként vagy tanúként megjelenjen az e jegyzőkönyv hatálya alá tartozó ügyeket érintő bírósági vagy közigazgatási eljárásban, és bemutassa azokat a tárgyakat, iratokat vagy hitelesített másolataikat, amelyek az eljáráshoz szükségesek. A megjelenés iránti megkeresésben konkrétan meg kell jelölni, hogy a tisztviselőt milyen ügyben és milyen minőségben vagy jogosultság alapján kérdezik meg.

(2) A meghatalmazott tisztviselő a fennálló jogszabályok által a megkereső hatóság tisztviselői számára saját területén biztosított védelmet élvez.

12. cikk

A jogsegélynyújtás költségei

A Felek lemondanak arról, hogy az e jegyzőkönyv alapján felmerült kiadásaik visszatérítését követeljék egymástól, kivéve adott esetben az olyan szakértők és tanúk, valamint tolmácsok és fordítók költségeit, akik nem közszolgálati jogviszonyban alkalmazottak.

13. cikk

Alkalmazás

(1) E jegyzőkönyv alkalmazásával egyrészt az Örmény Köztársaság központi vámhatóságait, másrészt pedig az Európai Közösségek Bizottságának illetékes szolgálatait, és adott esetben a tagállamok vámhatóságait bízzák meg. E hatóságok döntenek az alkalmazásához szükséges gyakorlati intézkedésekről és szabályokról, figyelembe véve az adatvédelem területén érvényben lévő szabályokat. Ajánlásokat tehetnek az illetékes szerveknek azokra a módosításokra, amelyeket e jegyzőkönyvben szükségesnek tartanak.

(2) A Felek konzultálnak egymással és a későbbiekben folyamatosan tájékoztatják egymást a részletes végrehajtási szabályokról, amelyeket e jegyzőkönyv rendelkezéseivel összhangban fogadnak el.

14. cikk
Kiegészítés

A 10. cikk sérelme nélkül, az egy vagy több tagállam és az Örmény Köztársaság között megkötött, kölcsönös jogsegélyre vonatkozó megállapodások nem érintik azokat a közösségi rendelkezéseket, amelyek az Európai Közösségek Bizottságának illetékes szolgálatai és a tagállamok vámhatóságai között az esetlegesen közösségi érdekű, vámügyekben szerzett információk közlését szabályozzák.

ZÁRÓOKMÁNY

A BELGA KIRÁLYSÁG,
A DÁN KIRÁLYSÁG,
A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,
A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,
A SPANYOL KIRÁLYSÁG,
A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,
ÍRORSZÁG,
AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,
A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,
A HOLLAND KIRÁLYSÁG,
AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,
A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,
A FINN KÖZTÁRSASÁG,
A SVÉD KIRÁLYSÁG,
NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA,
Meghatalmazottjai az Európai Közösséget létrehozó szerződés, az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés Szerződő Felei, az EURÓPAI KÖZÖSSÉG, az EURÓPAI SZÉN- ÉS ACÉLKÖZÖSSÉG és az EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉG, a továbbiakban: a Közösség, teljhatalmú meghatalmazottjai, egyrészt, és

AZ ÖRMÉNY KÖZTÁRSASÁG teljhatalmú meghatalmazottjai, másrészt, akik az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, és másrészt az Örmény Köztársaság között partnerséget létrehozó partnerségi és együttműködési megállapodás, a továbbiakban: megállapodás, aláírása céljából Luxembourgban, az ezerkilencszázkilencvenhatodik év április hó huszonkettedik napján ülészttek, elfogadták a következő szövegeket:

a megállapodást mellékleteivel és a következő jegyzőkönyvvel:
Jegyzőkönyv a közigazgatási hatóságok közötti kölcsönös vámügyi segítségnyújtásról

A tagállamok és a Közösség teljhatalmú meghatalmazottjai, valamint az Örmény Köztársaság teljhatalmú meghatalmazottjai elfogadták a következőkben felsorolt és e záróokmányhoz csatolt együttes nyilatkozatok szövegét:

Együttes nyilatkozat a megállapodás 4. cikke tekintetében

Együttes nyilatkozat a megállapodás 6. cikke tekintetében

Együttes nyilatkozat a megállapodás 15. cikke tekintetében

Együttes nyilatkozat a 25. cikk b) pontjában és a 36. cikkben említett „ellenőrzés” fogalma tekintetében

Együttes nyilatkozat a megállapodás 35. cikke tekintetében

Együttes nyilatkozat a megállapodás 42. cikke tekintetében
Együttes nyilatkozat a megállapodás 95. cikke tekintetében

A tagállamok és a Közösség teljhatalmú meghatalmazottjai, valamint az Örmény Köztársaság teljhatalmú meghatalmazottjai tudomásul vették továbbá az e záróokmányhoz csatolt következő levélváltás szövegét:

Levélváltás a Közösség és az Örmény Köztársaság között társaságok letelepedésével kapcsolatban

A tagállamok és a Közösség teljhatalmú meghatalmazottjai, valamint az Örmény Köztársaság teljhatalmú meghatalmazottjai tudomásul vették továbbá az e záróokmányhoz csatolt következő nyilatkozat szövegét:

A francia kormány nyilatkozata

Hecho en Luxemburgo, el veintidós de abril de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Luxembourg den toogtyvende april nitten hundrede og seksoghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am zweiundzwanzigsten April neunzehnhundertsechsunneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι δύο Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι.

Done at Luxembourg on the twenty-second day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Luxembourg, le vingt-deux avril mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Lussemburgo, addì ventidue aprile millenovecentonovantasei.

Gedaan te Luxemburg, de tweeëntwintigste april negentienhonderd zesennegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e dois de Abril de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundra nittiosex.

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

Együttes nyilatkozat a 4. cikk tekintetében

A 4. cikkben említett változó örmény viszonyok felülvizsgálata során a Felek konzultálnak az olyan fontos változásokról, amelyek fontosak lehetnek az Örmény Köztársaság jövőbeli fejlődése szempontjából. Ez magában foglalhatja az Örmény Köztársaság a WTO-hoz, az Európa Tanácshoz vagy más nemzetközi szervhez való csatlakozását, illetve bármilyen regionális vámunióhoz vagy más regionális integrációs megállapodáshoz való csatlakozását.

Együttes nyilatkozat a megállapodás 6. cikke tekintetében

Amennyiben a Felek egyetértenek abban, hogy a körülmények a legmagasabb szintű találkozót indokolják, eseti alapon megszervezhető az ilyen ülések.

Együttes nyilatkozat a 15. cikk tekintetében

Amíg az Örmény Köztársaság nem csatlakozik a WTO-hoz, a Felek az Együttműködési Tanácsban konzultációt folytatnak behozatali vámpolitikájukról, beleértve a vámvédelem változásait. Ilyen konzultációt ajánlanak fel különösen a vámvédelem emelése előtt.

Együttes nyilatkozat a 25. cikk b) pontjában és a 36. cikkben említett „ellenőrzés” fogalma tekintetében

1. A Felek megerősítik kölcsönös egyetértésüket azzal, hogy az ellenőrzés kérdése az adott eset tényszerű körülményeitől függ.
2. A társaságot például a másik társaság ellenőrzése alatt állónak, és így a másik társaság leányvállalatának tekintik, ha:
  - a másik társaság közvetlenül vagy közvetetten birtokolja a szavazati jogok többségét, vagy
  - a másik társaság joga az igazgatási szerv, a vezetői testület vagy a felügyeleti szerv többségének kinevezése és elbocsátása, és ugyanakkor a leányvállalat részvényese vagy tagja.
3. A (2) bekezdésben említett feltételeket a Felek nem kimerítő feltételeknek tekintik.

Együttes nyilatkozat a 35. cikk tekintetében

Az a pusztán tény, hogy egyes Felek természetes személyei számára vízumot írnak elő, másik Felek esetében pedig nem, nem minősül valamely konkrét kötelezettségvállalás szerinti előnyök semmissé tételének vagy csökkentésének.

Együttes nyilatkozat a 42. cikk tekintetében

A Felek megállapodnak abban, hogy e megállapodás alkalmazásában a szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdon magában foglalja különösen a szerzői jogot, ideértve a számítógépes programok szerzői jogait és a szomszédos jogokat, valamint a szabadalmakhoz, ipari mintákhoz, földrajzi árujelzőkhöz fűződő jogokat, ideértve az eredetmegjelöléseket, a védjegyeket és szolgáltatási jegyeket, integrált áramkörök topográfiáit, valamint az ipari tulajdon oltalmáról szóló Párizsi Egyezmény 10.a cikkében említett, tisztességtelen verseny elleni védelmet és a know-how-ra vonatkozó fel nem fedett információkhoz való jogot.

Együttes nyilatkozat a 95. cikk tekintetében

1. A Felek megállapodnak abban, hogy a helyes értelmezés és gyakorlati alkalmazás érdekében, a megállapodás 95. cikkében említett „különösen sürgős esetek” kifejezés a megállapodásnak a bármelyik Fél részéről történt súlyos megsértését jelenti. A megállapodás súlyos megsértésének minősülnek a következők:
  - a) a nemzetközi jog általános szabályai által nem szankcionált elállás a megállapodástól, vagy
  - b) a megállapodás 2. cikkében szereplő lényeges alkotóelem megsértése.
2. A Felek megállapodnak abban, hogy a 95. cikkben említett „megfelelő intézkedések” a nemzetközi joggal összhangban hozott intézkedések. Ha valamely Fél különösen sürgős esetben a 95. cikkben meghatározott intézkedést hoz, a másik Fél igénybe veheti a vitarendezési eljárást.

LEVÉLVÁLTÁS

a Közösség és az Örmény Köztársaság között társaságok letelepedésével kapcsolatban

A. Levél az Örmény Köztársaság kormányától

Uram!

Hivatkozom az 1995. december 15-én parafált partnerségi és együttműködési megállapodásra. Amint a tárgyalások során hangsúlyoztam, az Örmény Köztársaság bizonyos tekintetben kiváltságos elbánásban részesíti az Örmény Köztársaságban letelepedő és működő közösségi társaságokat. Megmagyaráztam, hogy ez azt az örmény politikát tükrözi, amely minden eszközzel támogatni kívánja a közösségi társaságoknak az Örmény Köztársaságban való letelepedését.

Mindezt szem előtt tartva, tudomásom szerint a megállapodás parafálásának napja és a társaságok letelepedésére vonatkozó okiratok hatálybalépése közötti időszak alatt az Örmény Köztársaság nem fogad el olyan intézkedéseket vagy szabályokat, amelyek az örmény társaságokkal vagy harmadik országbeli társaságokkal összehasonlítva a közösségi társaságokkal szemben megkülönböztetést vezetnének be, vagy az e megállapodás aláírásának napján fennálló helyzethez képest súlyosabbá tennék a megkülönböztetést.

Lekötelezne, ha igazolná e levél kézhezvételét.

Kérem, Uram, fogadja megkülönböztetett nagyrabecsülésem kifejezését.

Az Örmény Köztársaság részéről

B. Az Európai Közösség levele

Uram!

Köszönöm mai levelét, amely a következőképpen szól:

„Hivatkozom az 1995. december 15-én parafált partnerségi és együttműködési megállapodásra.

Amint a tárgyalások során hangsúlyoztam, az Örmény Köztársaság bizonyos tekintetben kiváltságos elbánásban részesíti az Örmény Köztársaságban letelepedő és működő közösségi társaságokat. Megmagyaráztam, hogy ez azt az örmény politikát tükrözi, amely minden eszközzel támogatni kívánja a közösségi társaságoknak az Örmény Köztársaságban való letelepedését. Mindezt szem előtt tartva, tudomásom szerint a megállapodás parafálásának napja és a társaságok letelepedésére vonatkozó okiratok hatálybalépése közötti időszak alatt az Örmény Köztársaság nem fogad el olyan intézkedéseket vagy szabályokat, amelyek az örmény társaságokkal vagy harmadik országbeli társaságokkal összehasonlítva a közösségi társaságokkal szemben megkülönböztetést vezetnének be, vagy az e megállapodás aláírásának napján fennálló helyzethez képest súlyosabbá tennék a megkülönböztetést.

Lekötelezne, ha igazolná e levél kézhezvételét.”

Igazolom a levél kézhezvételét.

Kérem, Uram, fogadja megkülönböztetett nagyrabecsülésem kifejezését.

az Európai Közösség nevében

A francia kormány nyilatkozata

A Francia Köztársaság megjegyzi, hogy az Örmény Köztársasággal kötött partnerségi és együttműködési megállapodást az Európai Közösséggel az Európai Közösséget létrehozó szerződés alapján társult tengerentúli országokra és területekre nem kell alkalmazni.

3. § Az Országgyűlés az egyrészlől az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészlől az Örmény Köztársaság közötti partnerségi és együttműködési megállapodáshoz, a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozására figyelemmel készült jegyzőkönyvet (a továbbiakban: 1. Jegyzőkönyv) e törvénnyel kihirdeti.

4. § Az 1. Jegyzőkönyv hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

JEGYZŐKÖNYV

az egyrészlől az európai közösségek és azok tagállamai, másrészlől az Örmény köztársaság közötti, a Cseh köztársaság, az Észt köztársaság, a Ciprusi köztársaság, a Lett köztársaság, a Litván köztársaság, a Magyar köztársaság, a Máltai köztársaság, a Lengyel köztársaság, a Szlovén köztársaság és a Szlovák köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozására figyelemmel készült partnerségi és együttműködési megállapodáshoz

egyrészlől

A BELGA KIRÁLYSÁG,

A CSEH KÖZTÁRSASÁG,

A DÁN KIRÁLYSÁG,

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,

AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG,

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,

A SPANYOL KIRÁLYSÁG,

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,

ÍRORSZÁG,

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,

A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG,

A LETT KÖZTÁRSASÁG,

A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG,

A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG,

A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG,

A HOLLAND KIRÁLYSÁG,

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,

A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG,

A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,

A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG,

A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG,

A FINN KÖZTÁRSASÁG,

A SVÉD KIRÁLYSÁG,

NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA,

(a továbbiakban: „tagállamok”), amelyeket az Európai Unió Tanácsa képvisel, és

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG ÉS AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉG,

(a továbbiakban: „Közösségek”), amelyeket az Európai Unió Tanácsa és az Európai Közösségek Bizottsága képvisel, másrészlől

AZ ÖRMÉNY KÖZTÁRSASÁG

TEKINTETTEL a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia 2004. május 1-jei, az Európai Unióhoz történő csatlakozására,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

1. cikk

A Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia az egyrészt az Európai Közösségek és azok tagállamai, másrészt az Örmény Köztársaság közötti 1996. április 22-én, Luxemburgban aláírt Partnerségi és együttműködési megállapodás (a továbbiakban: megállapodás) részeseivé válnak, így a többi tagállamhoz hasonlóan elfogadják és figyelembe veszik a megállapodás, valamint az ahhoz csatolt dokumentumok szövegét.

2. cikk

Tekintettel az Európai Unión belül a közelmúltban történt intézményi változásokra, a részes államok megállapodnak abban, hogy az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés lejártát követően a megállapodásnak az Európai Szén- és Acélközösségre hivatkozó rendelkezései az Európai Közösségre hivatkozó rendelkezéseknek minősülnek, amely Közösség az Európai Szén- és Acélközösség által vállalt minden jogot és kötelezettséget átvett.

3. cikk

E jegyzőkönyv a megállapodás szerves részét képezi.

4. cikk

(1) E jegyzőkönyvet a Közösségek, továbbá a tagállamok nevében az Európai Unió Tanácsa, valamint az Örmény Köztársaság megfelelő eljárásaik keretében hagyják jóvá.

(2) A részes államok értesítik egymást az (1) bekezdésben említett megfelelő eljárások megvalósításáról. A jóváhagyó okiratokat az Európai Unió Tanácsa Főtitkárságánál kell letétbe helyezni.

5. cikk

(1) E jegyzőkönyv 2004. május 1-jén lép hatályba, feltéve, hogy addig az időpontig az e jegyzőkönyvet jóváhagyó minden okiratot letétbe helyeztek.

(2) Amennyiben eddig az időpontig nem került sor minden, az e jegyzőkönyvet jóváhagyó okirat letétbe helyezésére, e jegyzőkönyv az utolsó jóváhagyó okirat letétbe helyezésének időpontját követő első hónap első napján lép hatályba.

6. cikk

(1) A megállapodás, a záróokmány és minden ahhoz csatolt dokumentumot cseh, észt, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, szlovén és szlovák nyelven kell megszövegezni.

(2) E szövegek e jegyzőkönyvhöz csatolandók, és ugyanolyan hitelesek, mint a megállapodás, a záróokmány és minden ahhoz csatolt dokumentum más nyelven készült szövegei.

7. cikk

E jegyzőkönyvet másolatban meg kell szövegezni angol, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, spanyol, svéd, szlovák, szlovén és örmény nyelven, amelyek mindegyike egyaránt hiteles.

Hecho en Bruselas, el diecinueve de mayo del dos mil cuatro.

V Bruselu dne devatenáctého května dva tisíce čtyři.

Udfærdiget i Bruxelles den nittende maj to tusind og fire.

Geschehen zu Brüssel am neunzehnten Mai zweitausendundvier.

Kahe tuhande neljanda aasta maikuu üheksateistkümmendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δέκα εννέα Μαΐου δύο χιλιάδες τέσσερα.

Done at Brussels on the nineteenth day of May in the year two thousand and four.

Fait à Bruxelles, le dix-neuf mai deux mille quatre.

Fatto a Bruxelles, addì diciannove maggio duemilaquattro.

Briselē, divi tūkstoši ceturťā gada deviņpadsmītajā maijā.

Priimta du tūkstančīai ketvirtū metū gegužēs devynioliktā dienā Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-negyedik év május havának tizenkilencedik napján.

Magħmul fi Brussel, id-19 ta' Mejju, 2004.

Gedaan te Brussel, de negentiende mei tweeduizendvier.

Sporządzono w Brukseli, dnia dziewiętnastego maja roku dwutysięcznego czwartego.

Feito em Bruxelas, em dezanove de Maio de dois mil e quatro.

V Bruseli devätnásteho mája dvetisícštyri.

V Bruslju, devetnajstega maja dva tisoč štiri.

Tehty Brysselissä yhdeksäntenätoista päivänä toukokuuta vuonna kaksituhattaneljä.

Som skedde i Bryssel den nittonde maj tjugohundrafyra.

5. § Az Országgyűlés az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt az Örmény Köztársaság közötti partnerségi és együttműködési megállapodáshoz a Bolgár Köztársaságnak és Romániának a partnerségi és együttműködési megállapodáshoz történő csatlakozásának figyelembe vételéről szóló jegyzőkönyvet (a továbbiakban: 2. Jegyzőkönyv) e törvénnyel kihirdeti.

6. § A 2. Jegyzőkönyv hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

JEGYZŐKÖNYV

az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt az Örmény Köztársaság közötti partnerség létrehozásáról szóló partnerségi és együttműködési megállapodáshoz a Bolgár Köztársaságnak és Romániának a partnerségi és együttműködési megállapodáshoz történő csatlakozásának figyelembevételéről

A BELGA KIRÁLYSÁG,

A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG,

A CSEH KÖZTÁRSASÁG,

A DÁN KIRÁLYSÁG,

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,

AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG,

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,
A SPANYOL KIRÁLYSÁG,
A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,
ÍRORSZÁG,
AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,
A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG,
A LETT KÖZTÁRSASÁG,
A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG,
A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,
A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG,
A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG,
A HOLLAND KIRÁLYSÁG,
AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,
A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG,
A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,
ROMÁNIA,
A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG,
A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG,
A FINN KÖZTÁRSASÁG,
A SVÉD KIRÁLYSÁG,
NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA,
a továbbiakban: a tagállamok, amelyek képviselőjében az Európai Unió Tanácsa jár el, és
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG ÉS AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉG, a
továbbiakban: a Közösségek, amelyek képviselőjében az Európai Unió Tanácsa és az Európai
Bizottság jár el, egyrészt, és

AZ ÖRMÉNY KÖZTÁRSASÁG másrészt,
a továbbiakban e jegyzőkönyv alkalmazásában: a felek,

TEKINTETTEL a Belga Királyság, a Cseh Köztársaság, a Dán Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, Írország, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Portugál Köztársaság, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, a Finn Köztársaság, a Svéd Királyság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (az Európai Unió tagállamai), valamint a Bolgár Köztársaság és Románia között, a Bolgár Köztársaságnak és Romániának az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés rendelkezéseire, amely szerződést 2005. április 25-én írták alá Luxembourgban, és amelyet 2007. január 1-jétől kell alkalmazni,

FIGYELEMBE VÉVE az Örmény Köztársaság és az Európai Unió közötti kapcsolatban a két új tagállam EU-hoz történő csatlakozása következtében kialakuló új helyzetet, amely lehetőségeket teremt, valamint kihívást jelent az Örmény Köztársaság és az Európai Unió közötti együttműködés számára,

FIGYELEMMEL a felek azon óhajára, hogy a partnerségi és együttműködési megállapodás célkitűzéseit és elveit elérjék és végrehajtsák,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

1. cikk

A Bolgár Köztársaság és Románia az egyrészlől az Európai Közösségek és tagállamai, másrészlől az Örmény Köztársaság közötti partnerség létrehozásáról szöló partnerségi és együttlüködési megállapodás feleivé válnak, amely megállapodást 1996. április 22-én írták alá Luxembourgban, és amely 1999. július 1- jén lépett hatályba (a továbbiakban: a megállapodás), továbbá a Közösség többi tagállamával megegyező módon elfogadják és tudomásul veszik a megállapodás, valamint az ugyanazon a napon aláírt záróokmány mellékletét képező együttlés nyilatkozatokat, levélváltásokat és az Örmény Köztársaság nyilatkozatának szövegét, valamint a megállapodás 2004. május 19-i jegyzökönyvét, mely 2005. március 1-jén lépett hatályba.

2. cikk

E jegyzökönyv a megállapodás elválaszthatatlan részét képezi.

3. cikk

(1) E jegyzökönyvet a Közösségek, továbbá a tagállamok nevében az Európai Unió Tanácsa, valamint az Örmény Köztársaság belső rendelkezéseinek megfelelően hagyja jóvá.

(2) A felek értesítik egymást az előző bekezdésben említett megfelelő eljárások befejezéséről. A jóváhagyó okiratokat az Európai Unió Tanácsa Fötitkárságánál kell letétbe helyezni.

4. cikk

(1) Ez a jegyzökönyv az utolsó jóváhagyó okirat letétbe helyezésének napját követő első hónap első napján lép hatályba.

(2) A jegyzökönyvet 2007. január 1-től a hatálybalépéséig ideiglenesen alkalmazzák.

5. cikk

(1) A megállapodás, a záróokmány és a hozzá csatolt valamennyi dokumentum szövege, továbbá a megállapodás 2004. május 19-i jegyzökönyvének szövege bolgár és román nyelven készült.

(2) E dokumentumok e jegyzökönyv mellékleteit képezik, és a megállapodás, a záróokmány és a hozzá csatolt valamennyi dokumentum, továbbá a megállapodás 2004. május 19-i jegyzökönyvének más nyelveken készült szövegével együttl egyaránt hitelesek.

6. cikk

Ez a megállapodás két-két eredeti példányban készült angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák, szlovén, valamint örmény nyelven, a szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

Съставено в Брюксел на двадесет и седми юни две хиляди и седма година.
Hecho en Bruselas, el veintisiete de junio de dos mil siete.

V Bruselu dne dvacátého sedmého června dva tisíce sedm.
Udfærdiget i Bruxelles, den syvogtyvende juni to tusind og syv.
Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten Juni zweitausendsieben.
Kahe tuhande seitsmenda aasta juunikuu kahekümne seitsmendal päeval Brüsselis
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι επτά Ιουνίου δύο χιλιάδες επτά.
Done at Brussels on the twenty-seventh day of June in the year two thousand and seven.
Fait à Bruxelles, le vingt-sept juin deux mille sept.
Fatto a Bruxelles, addì ventisette giugno duemilasette.
Briselē, divi tūkstoši septītā gada divdesmit septītajā jūnijā
Priimta du tūkstančiai septintųjų metų birželio dvidešimt septintą dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kettőezer-hetedik év június havának huszonhatedik napján.
Magħmul fi Brussell, is-sebġha u għoxrin ta' Lulju, elfejn u sebġha
Gedaan te Brussel, de zevenentwintigste juni tweeduizend zeven.
Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego siódmego czerwca roku dwa tysiące siódmego.
Feito em Bruxelas, em vinte e sete de Junho de dois mil e sete.
Încheiat la Bruxelles la douăzeci și șapte iunie, anul două mii șapte.
V Bruseli dvadsiateho siedmeho júna dvetisícšedem
V Bruslju, sedemindvajsetega junija leta dva tisoč sedem.
Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattaseitsemän.
Som skedde i Bryssel den tjugosjunde juni tjugohundrasju.

7. § (1) E törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a külpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

INDOKOLÁS ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Csatlakozási Okmány 6. cikk (2) bekezdés második albekezdése szerint Magyarország az albekezdésben felsorolt, az Európai Közösség (EK), azok tagállamai és egy harmadik állam között létrejött nemzetközi Megállapodásokhoz egy, az EK és tagállamai, valamint a harmadik állam között létrejött, de az EK és a tagállamok nevében a Tanács által megkötött Jegyzőkönyvvel csatlakozik. Tekintettel arra, hogy nemcsak az EK, hanem a tagállamok nevében is a Tanács jár el, ezeket a Jegyzőkönyveket az új 10 tagállam nem írja alá, és nem is erősíti meg, ebből kifolyólag belső jogi eljárás lefolytatása sem szükséges. A Megállapodásokat, illetve a hozzájuk csatolt Jegyzőkönyveket azonban a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásokról szóló 2005. évi L. törvény alapján törvénnyel ki kell hirdetni. Tekintve, hogy ezek a megállapodások Bulgária és Románia csatlakozásával újból módosításra kerülnek, ezért ezen módosító jegyzőkönyveket szintén ki kell hirdetni.

Jelen törvényjavaslat célja az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, és másrészt az Örmény Köztársaság közötti partnerség létrehozásáról szóló Partnerségi és Együttműködési Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás), valamint a Jegyzőkönyv az egyrészt az európai közösségek és azok tagállamai, másrészt az Örmény Köztársaság közötti, a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság Európai Unióhoz való csatlakozására figyelemmel készült partnerségi és együttműködési Megállapodáshoz (a továbbiakban: 1. Jegyzőkönyv), valamint a Jegyzőkönyv az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamai, másrészt az Örmény Köztársaság közötti partnerség létrehozásáról szóló partnerségi és együttműködési megállapodáshoz a Bolgár Köztársaságnak és Romániának a partnerségi és együttműködési megállapodáshoz történő csatlakozásának figyelembevételéről (a továbbiakban: 2. Jegyzőkönyv; együttesen: a jegyzőkönyvek) kihirdetése. Az ezt magában foglaló törvényjavaslat jelen javaslat mellékletét képezi.

A Megállapodás előtérbe helyezi a közösen vallott alapvető értékeket, mint az EU-örmény kapcsolatok legfontosabb összetevőit. Meghatározza az intézményesített politikai párbeszéd kereteit; megállapítja a legfontosabb közös célokat a kereskedelem és befektetési politika, a harmonikus gazdasági kapcsolatok, a fenntartható fejlődés, a gazdasági, szociális, tudományos-technológiai és kulturális együttműködés fejlesztése területén. A Megállapodás fontos eszköz az örmény és az uniós jogrendszer harmonizációjának elősegítésére annak érdekében, hogy Örményország minél közelebb kerüljön az EU-hoz.

Jelen Megállapodás egy úgynevezett Partnerségi és Együttműködési Megállapodás (PEM). Ilyen Megállapodást az Európai Közösség Kelet-Európa és Közép Ázsia országaival, a volt Szovjetunió utódállamaival, így Oroszországgal, Ukrajnával, Moldáviával, Grúziával, Üzbegisztánnal, Kirgizisztánnal, Kazahsztánnal és jelen esetben az Örmény Köztársasággal kötött. Ezeket a megállapodásokat az 1990-es évek közepén írta alá a Közösség és a tagállamok. A PEM-ek elsősorban a politikai párbeszéd kereteit teremtik meg, illetve a gazdasági és kereskedelmi együttműködés alapjait fektetik le.

A PEM-ek további sajátossága, hogy 10 éves időszakra jöttek létre, így 2007-2008-2009-ben lejárnak. A Megállapodások ugyan meghosszabbíthatóak, amennyiben egyik fél sem jelzi, hogy azt fel kívánja azt mondani, de 10 év alatt a Közösségben sok minden változott, ezért a

PEM-ek megújításáról, illetve újabb, eltérő tartalmú Megállapodások megkötéséről már megkezdődött a politikai vita az Unió berkeiben.

A Megállapodás legfőbb célja a politikai párbeszéd intézményes keretének, mint a gazdasági kapcsolatok kiteljesedésének alapvető feltételének a megteremtése. Ennek érdekében létrejön egy társulási vagy együttműködési tanács, mint a párbeszéd hivatalos fóruma.

A Megállapodás rendelkezik az olyan általános elvekről, mint a demokrácia, a nemzetközi jog és az emberi jogok tisztelete. Külön rész szól az áruk mozgásáról, a társaságok letelepedésének, illetve a szolgáltatások nyújtásának szabályairól. A Megállapodások kiterjednek a gazdasági együttműködés részleteire, külön részletezve az egyes, a Megállapodások szempontjából releváns közösségi politikákat. Ezt követik az intézményi, általános és záró rendelkezések.

A Megállapodás 102 cikkeből, 4 db mellékletből, egy Jegyzőkönyvből, egy záróokmányból és azon belül 7 db együttes nyilatkozatból, egy levélváltásból és a francia kormány nyilatkozatából áll.

A Megállapodások mind politikai, mind pedig gazdasági kapcsolatokban kiemelt szerepet töltenek be az Európai Unió és a tagállamok, így Magyarország számára is. A politikai párbeszéd intézményesítésével hozzájárulnak az adott harmadik állam demokratikus fejlődéséhez, és segítik a kapcsolatok elmélyítését.

A törvényjavaslat részét képezik a 10 új tagállam 2004-es, illetve Bulgária és Románia 2007-es csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvek. Tekintve, hogy ezen jegyzőkönyvek is elválaszthatatlan részét képezik a megállapodásnak, így azokat is ki kell hirdetni.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1., 3. és 5. §-hoz

A Megállapodás és a jegyzőkönyvek tartalmát tekintve, a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 7. §-a (3) bekezdésének a) és d) pontja értelmében törvényhozási tárgykört érintő szabályokat tartalmaz, ezért a 9. §-ra figyelemmel a Megállapodás kihirdetése törvénnyel történik.

A 2., 4. és 6. §-hoz

Az összesen 11 címből, 102 cikkből, 4 mellékletből és 1 jegyzőkönyvből (Jegyzőkönyv a közigazgatási hatóságok közötti kölcsönös vámügyi segítségnyújtásról) álló Megállapodás célja az EU és Örményország közötti kapcsolatok jogi keretbe foglalása. Ennek keretében az Európai Közösségek támogatják Örményország erőfeszítéseit a jogállamiság és a demokrácia megszilárdítására, ezáltal hozzájárulnak Örményország politikai, gazdasági és intézményi átalakulásához, a dél-kaukázusi térség stabilitásának biztosításához, ezáltal az európai béke és stabilitás megőrzéséhez.

A Megállapodás megkötésével az Európai Közösségek és azok tagállamai ösztönzik Örményországot a gazdasági, kereskedelmi, és nemzetközi együttműködés fejlesztésre, amely részben az örmény jognak a közösségi joghoz történő közelítésével valósul meg. A szorosabb együttműködés további célja Örményország gazdaságának működő piacgazdaságba történő áttérése befejezésének elősegítése. A Megállapodás fontos eleme a regionális együttműködés támogatása valamennyi, a Megállapodás által lefedett területen.

A Megállapodás **I. címe** (2-4. cikk) az **általános elveket** rögzíti. Ezek a demokrácia, az alapvető emberi jogok tisztelete, a piacgazdaság elvei és a térség államaival való jószomszédi kapcsolatok melletti elkötelezettség. Rendelkezik a Megállapodás felülvizsgálatának, kiegészítésének lehetőségéről.

A **II. cím** (5-8. cikk) intézményes keretben működő, rendszeres **politikai párbeszédet** irányoz elő, ideértve a legmagasabb szinteket. Külön kiemelendő, hogy az együttműködés során hangsúlyozza az emberi jogok, különösen a kisebbségi jogok tiszteletben tartásának és védelmének fontosságát.

A **III. cím** (9-19. cikk) az **áruforgalom** terén a legfontosabb GATT-alapelveket foglalja magába: legnagyobb kedvezmény elve-klauzula, a tranzit szabadsága, a mennyiségi korlátozások tiltása (bizonyos, külön szabályozandó kivételekkel).

A **IV. cím** (20-42. cikk) az **üzleti vállalkozásokat** és a befektetést érintő rendelkezéseket tartalmazza. Az 1. fejezet kimondja, hogy a jogszerűen a tagállamokban munkát vállaló örmény állampolgárokat nem érheti diszkrimináció a munkafeltételek, a javadalmazás, illetve az elbocsátás tekintetében. A fejezet értelmében Örményország, az Örményországban alkalmazandó feltételeknek és módzatoknak megfelelően, ugyanezt a bánásmódot biztosítja az EU tagországainak jogszerűen munkát vállaló állampolgárai számára is.

A 2. fejezet részletesen rendelkezik a társaságok letelepedését és működését érintő feltételekről.

A 3. fejezet szabályozza a határokon átnyúló szolgáltatások nyújtását és az azokhoz való hozzáférést.

A 4. fejezet a címben felsorolt területekre alkalmazott általános szabályokat rögzíti.

Az 5. fejezet a folyó fizetések és tőke vonatkozásában felhatalmaz arra, hogy az áruk, a szolgáltatások és a személyek mozgásával összefüggésben az EU és Örményország között a folyó fizetések szabadon átváltható valutában történjenek. Rendelkezik a közvetlen tőkebefektetések liberalizációjáról.

A 6. fejezet a szellemi, ipari és kereskedelmi tulajdonjog oltalmának fejlesztését szorgalmazza.

Az **V. cím** (43. cikk) célja, hogy **jogalkotási együttműködés** keretében közelítse egymáshoz az EU és Örményország szabályozását többek között a vámjog, társasági jog, versenyjog területén.

A **VI. cím** (44-67. cikk) rendelkezései szerint a szerződő felek az Örményországi gazdasági reform és fenntartható fejlődés biztosítása érdekében széleskörű **gazdasági együttműködést** valósítanak meg. Ezen együttműködés fő területei az áruforgalom és szolgáltatások kereskedelme, az ipar, a beruházásfejlesztés és -védelem, a közbeszerzés, a szabványok, a bányászat és nyersanyagok, a tudomány és technológia, az oktatás és szakképzés, a mezőgazdaság és agráripár, az energia, a környezetvédelem, a közlekedés, a telekommunikáció, a pénzügyi szolgáltatások, a regionális fejlesztés, a szociális együttműködés, az idegenforgalom, a kis- és középvállalkozások, az informatika, a fogyasztóvédelem, a vámügy, a statisztika és a gazdaságtudomány.

A **VII. cím** (68. cikk) értelmében a felek együttműködnek a **demokratikus intézményrendszer kiépítése** érdekében.

A **VIII.** (69-72. cikk) cím értelmében a felek együttműködnek az illegális tevékenységek megelőzésében, különösen a különféle gazdasági bűncselekmények, a kábítószer kereskedelem, valamint az illegális bevándorlás megelőzésében és ellenőrzésében.

A **IX. cím** (73. cikk) értelmében a felek támogatják és elősegítik az együttműködést a **kultúra** területén.

A **pénzügyi együttműködésről** szóló **X. cím** (74-77. cikk) alapján Örményország a reformok végrehajtása érdekében pénzügyi segítséget kaphat támogatás formájában az Európai Közösségtől, melyet a TACIS keretében biztosítanak.

A Megállapodás utolsó **XI. címe** (78-102. cikk) a politikai párbeszéd lefolytatásához létrehozza az Együttműködési Tanácsot, az Együttműködési Bizottságot, valamint az operatív szintű albizottságokat, a Parlamenti Együttműködési Bizottságot, illetve a záró rendelkezéseket tartalmazza. Kimondja, hogy a Megállapodás hatályba lépésével egy időben az EGK és az EURATOM, valamint a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között 1989. december 18-án aláírt a kereskedelemről, valamint a gazdasági és kereskedelmi együttműködésről szóló megállapodás helyébe lép.

A Megállapodáshoz kapcsolódik a **Jegyzőkönyv a közigazgatási hatóságok közötti kölcsönös vámügyi segítségnyújtásról**, amely 14 cikkeből áll. A Jegyzőkönyv keretein belül a felek segítenek egymásnak a vámjogszabályok szabályszerű alkalmazásában, különösen a vámjogszabályokat sértő tevékenységek megelőzésében, felderítésében és kivizsgálásában. A Jegyzőkönyv alkalmazására illetékes közigazgatási hatóságoknak a Jegyzőkönyvben meghatározott vámügyi segítségnyújtást kell alkalmazniuk.

A 3-5. cikk rendelkezik a jogsegélyről megkeresés alapján, az önkéntes jogsegélyről, a kézbesítésről, valamint az értesítésről.

A 7. cikk a megkeresések végrehajtásáról tartalmaz rendelkezéseket, a 9-10. cikk megjelöli a jogsegélynyújtási kötelezettség alóli kivételeket, kijelölve a jogsegélynyújtás korlátait.

A 13. cikk rendelkezik arról, hogy a felek a Jegyzőkönyv alkalmazásával egyrészt az Örmény Köztársaság központi vámhatóságait, másrészt pedig az Európai Közösségek Bizottságának illetékes szolgálatait, és adott esetben a tagállamok vámhatóságait bízzák meg.

A 14. cikk szerint az Örmény Köztársaság és az Európai Unió egy vagy több tagállama között létrejött kölcsönös jogsegélyre vonatkozó megállapodások nem érintik azokat a közösségi rendelkezéseket, amelyek az Európai Közösségek Bizottságának illetékes szolgálatai és a tagállamok vámhatóságai között az esetlegesen közösségi érdekű, vámügyekben szerzett információk közlését szabályozzák

Az Európai Unió 2004-es bővítésének figyelembevételére tekintettel a Megállapodáshoz kiegészítő jegyzőkönyvek tartoznak. A Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés kihirdetéséről szóló 2004. évi XXX. törvény I. Mellékletében foglalt Csatlakozási Okmány 6. cikk (2) bekezdése, második albekezdése alapján az Európai Unió tagállamai nevében az Európai Unió Tanácsa jegyzőkönyvet kötött az Örmény Köztársasággal, amely révén az Európai Unióhoz 2004-ben csatlakozott tagállamok, köztük a Magyar Köztársaság, részes feleivé váltak az Európai Közösségek és a tagállamok, valamint az Örmény Köztársaság között létrejött partnerségi és együttműködési megállapodásnak. Tekintettel arra, hogy a Jegyzőkönyv által a Magyar Köztársaság a Megállapodásban részes féllé vált, szükséges mind a megállapodás, mind a Jegyzőkönyv kihirdetése. Az 1. Jegyzőkönyvet az Örmény Köztársaság, valamint a tagállamok nevében az Európai Unió Tanácsának képviselői 2004. Május 19-én írták alá.

Az 1. Jegyzőkönyv 1. cikke kimondja, hogy a Magyar Köztársaság - az Európai Unió 2004-ben csatlakozott tagállamaival együtt - a Megállapodás részesévé vált.

A 2. cikk arról rendelkezik, hogy tekintettel az Európai Unión belül lezajlott intézményi változásokra, az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés lejártát követően a megállapodásnak az Európai Szén- és Acélközösségre hivatkozó rendelkezései az Európai Közösségre hivatkozó rendelkezéseknek minősülnek.

E Jegyzőkönyv, annak 3. cikke alapján, a Megállapodás szerves részét képezi.

A 2. Jegyzőkönyvet 2007. június 27-én írták alá. Ez a Jegyzőkönyv nagyban követi az 1. Jegyzőkönyv felépítését.

A Jegyzőkönyv 1. cikke kimondja, hogy Románia és Bulgária a partnerségi és együttműködési megállapodás részes feleivé válnak.

A 2. cikk kimondja, hogy a Jegyzőkönyv a Megállapodás szerves részét képezi, a 3. cikk pedig a lefolytatandó belső eljárásról rendelkezik. Az 4. cikk a hatályba lépést kérdését rendez, míg a 6. cikk a nyelvi változatokról szól.

A 7. §-hoz

Tekintve, hogy jelen esetben olyan megállapodásról, illetve jegyzőkönyvekről van szó, melyek már hatályban vannak, így azoknak csak kihirdetése szükséges. Ennek megfelelően a 7. § alapján a törvény a kihirdetést követő nyolcadik napon hatályba lép.